

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

29. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

22. ČERVENCE 2007

Z obsahu:

Svatý Basil

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
4. července 2007
- strana 2 -

Čao, Coco, a zůstaň s námi

Vzpomínka na nedávno
zesnulého kardinála
Frédérica Etsou
- strana 4 -

Adorace v duchu svatého Pierre-Juliena Eymarda

- strana 5 -

Bez Eucharistie nemohu být

P. Bernard Springer ORC
- strana 7 -

Diskuse kolem církevního trestu

P. Bernhard Kaufmann
- strana 8 -

Zastánkyně ze Siónu

Paul Bade

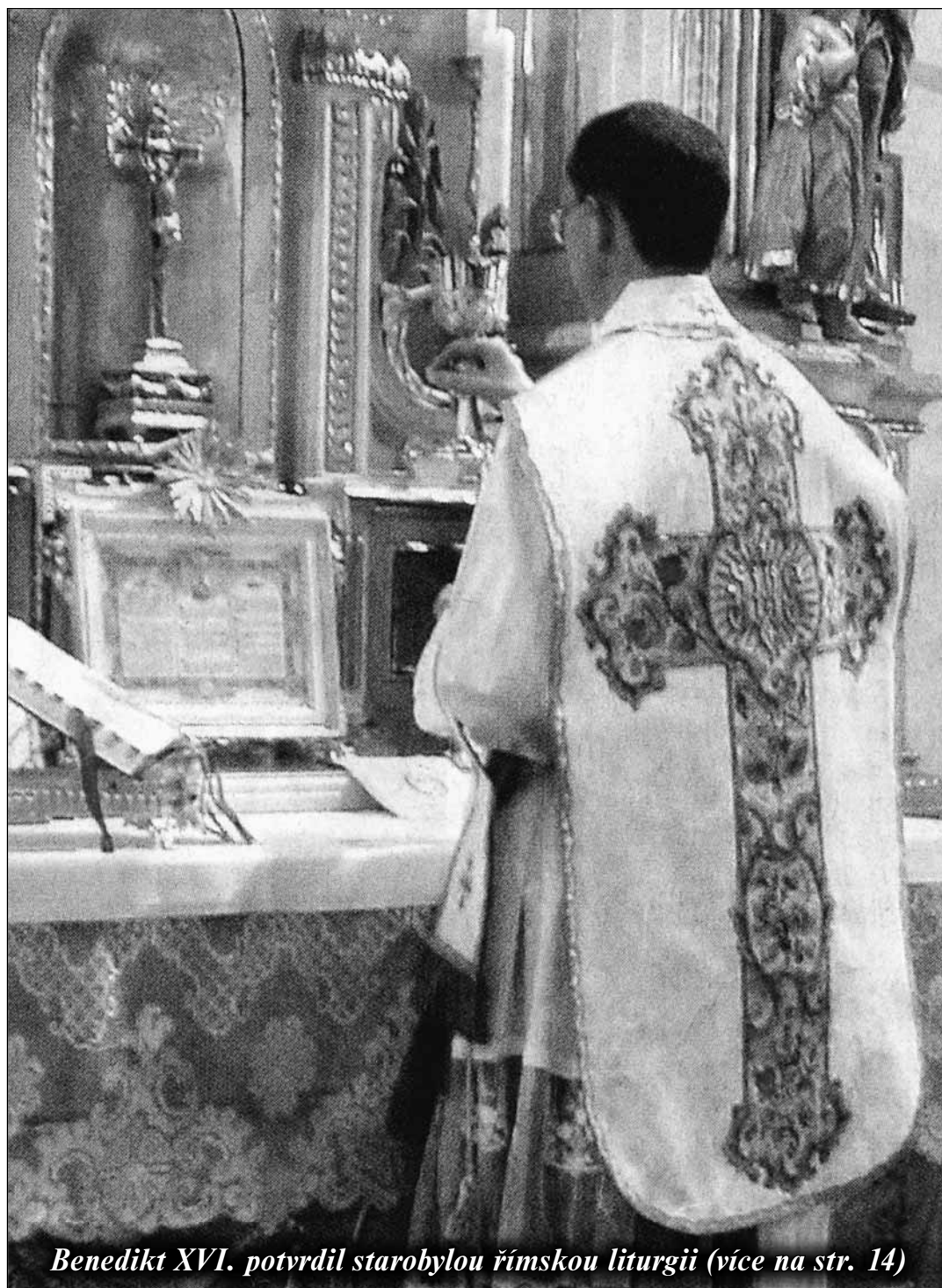
- strana 10 -

K 90. výročí fatimského zjevení

Politické pozadí - Portu-
galsko r. 1917 v bludném
kruhu násilí
- strana 12 -

Kardinál Hoyos k novému dokumentu *Summorum pontificum*

- strana 14 -

Benedikt XVI. potvrdil starobyloú římskou liturgii (více na str. 14)

Dnes si chceme připomenout jednoho z velkých církevních Otců, svatého Basila, kterého byzantské liturgické texty označují za „hvězdu Církve“. Byl to velký biskup IV. století, na kterého hledí s obdivem jak východní, tak i západní Církev, a to pro svatost jeho života, vznešenost jeho nauky a pro harmonickou syntézu spekulativních i praktických vloh. Narodil se kolem roku 330 v rodině světců, ve „skutečné domácí církvi“, která žila v atmosféře hluboké víry. Absolvoval své studium u nejlepších učitelů v Aténách a v Konstantinopoli. Nespokojen se svými pozemskými úspěchy a s vědomím, že promrhal mnoho času v marnostech, sám vyznává: „Jednoho dne jako bych se probudil z hlubokého snu, obrátil jsem se k obdivuhodnému světlu pravdy evangelia... a plakal jsem nad ubohostí života“ (srov. Ep 223: PG 32,384a). Přitahován Kristem patřil jen na něho a naslouchal jen jemu (srov. Moralia, 80,1: PG 31,860.bc). S rozhodností se věnoval poustevníckému životu a modlitbě v rozjímání Písma svatého a spisů církevních Otců a skutkům lásky (srov. Epp 2. a 22) a následoval tak příklad sestry svaté Macriny, která žila v poustevnícké askezi. Pak byl vysvěcen na kněze a konečně roku 370 na biskupa v Caesareji v Kapadocii, nyníjším Turecku.

Zakladatel mnišství

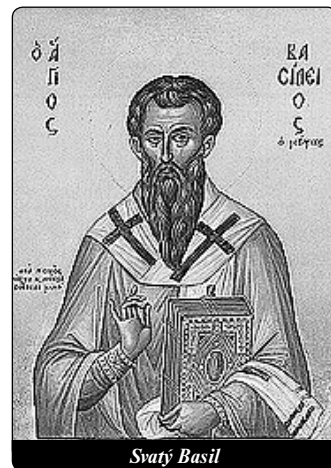
Kázáním a spisy rozvíjel intenzivní pastorační, teologickou a literární aktivitu. Se zdravou vyrovnaností dokázal spojovat službu duším s modlitbou a s rozjímáním v samotě. Na základě svých pastoračních zkušeností podporoval zakládání mnoha „bratrstev“ neboli společenství křesťanů zasvěcených Bohu, která často navštěvoval (srov. Řehoř Naziánský: Oratio 43,29 in laudem Basili: PG 36, 536b). Slovem i spisy, z nichž mnohé se nám zachovaly (srov. Regu-

lae brevius tractatae, Proemio: PG 31, 1080ab), je povzbuzoval, aby žili a činili pokroky v dokonalosti. Z jeho děl čerpali také četní zákonodárci antického mnišství, mezi nimi Benedikt, který pokládal Basila za svého učitele (srov. Regula 73,5). Basil opravdu vytvořil velmi zvláštní mnišství: nikoliv uzavřené pro místní církevní společenství, ale pro ně otevřené. Jeho mniši tvořili součást místní církve, byli jejím oživujícím jádrem, předcházeli ostatní věřící v následování Krista nejen ve víře, ale ukazovali pevné sepětí s ním – lásku k němu – především v dílech lásky. Tito mniši, kteří měli školy a nemocnice, stáli ve službách

chudých a ukazovali křesťanský život v jeho plnosti. Služebník Boží Jan Pavel II., když mluvil o mnišství, napsal: „Mnozí mají za to, že tato hlavní struktura církevního života, jakou je mnišství, stavěla po všechna staletí na svatém Basilovi; nebo že alespoň byla vymezena ve své nejvlastnější povaze jeho rozhodujícím podílem“ (Lettera Apostolica Patres Ecclesiae 2).

Advokát chudých

Jako biskup a pastýř své rozlehlé diecéze zabýval se Basil soustavně obtížnými hmotnými podmínkami, ve kterých věřící žili; rozhodně káral zlo; zasazoval se za chudé a bezdomovce;

Svatý Basil

intervenoval často také na vládních místech, aby ulehčil utrpení populace, především v období kalamit; bděl nad svobodou Církve, stavěl se proti mocným v obraně práva na vyznání víry (srov. Řehoř Naziánský, Oratio 43,48–51 in laudem Basili: PG 36,557c–561c). O Bohu, který je láska, vydával Basil platné svědectví budováním různých hospiců pro potřebné (srov. Basilio, Ep. 94: PG 32,488bc), takřka město milosrdenství, které po něm dostalo jméno Basiliade (srov. Sozomeno, Historia Eccl. 6.34: PG 67,1397a). Stojí u kolébky moderních nemocničních institucí pro pobyt a péči o nemocné.

Reformátor liturgie

S vědomím, že „liturgie je vrchol, ke kterému směřuje činnost Církve, a současně je pramenem, ze kterého tryskají všechny ctnosti“ (Sacrosanctum Concilium 10), Basil při vši zaneprázdněnosti na poli lásky a předávání víry byl také zasvěceným „liturgickým reformátorem“ (srov. Řehoř Naziánský Oratio 43,34, in laudem Basili: PG 36,641c). Zanechal nám totiž velkou eucharistickou modlitbu (či anaforu), která je nazvána po něm, a dala základní uspořádání modlitbě a psalmodii: z jeho podnětu lid poznal a oblíbil si žalmy a zvykl si na jejich modlitbu i v noci (srov. Basil, In Psalmum 1,1–2: PG 29,2121a–213c). A tak vidíme, jak liturgie,

Pokračování na str. 11

Editorial

Evangelium dnešní neděle se dotýká velmi palčivé otázky. Na první pohled se zdá, jako by stavělo proti sobě aktivní a meditativní život. Začteme-li se pozorněji do tohoto textu, musíme konstatovat, že zde ve skutečnosti nedochází k odmítnutí onoho pohostinství, které Marta zajišťuje pro své hosty. Pán jí vlastně nevytýká její aktivitu, ale příliš velký okruh věcí, o které se chce starat a pro které se znepokojuje. Když Pán naopak chválí Marii, která si vyvolila nejlepší stránku, neznamená to, že by chtěl, aby všichni zanechali obsluhy a sedli si k jeho nohám.

Mariina správná volba nespočívá v tom, že nic nedělá a jen sedí u Pánových nohou, nýbrž v tom, že se „neznepokojuje pro mnoho věcí“, vlastně se znepokojuje pro žádnou, neboť na rozdíl od své sestry se stará jen o jedno: vzdává se své vlastní iniciativy, protože všechnu předala božskému Mistru. Je dokonale připravena udělat nejen

to, co od něho uslyší, ale i to, co mu vidí na očích.

Marie si vyvolila nejlepší stránku, protože pochopila, že daleko obtížnější než obdarovat Pána je pro nás dát se od něho obdarovat, ačkoliv je to jediný smysl, pro který Bůh sestoupil mezi nás. Nepřišel, aby se dal obsluhovat, abychom s ním manipulovali podle svých přání a představ, nýbrž proto, aby nám dal víc, než můžeme pomyslet a naplánovat. Když jsme si vědomi, že nám daruje sám sebe, mělo by to zcela změnit zaměření naší pečlivosti a starostlivosti a obrátit ji k jedinému: jak do své nepatrné omezenosti přijímat jeho nekonečnost. Náš nebeský Host k nám přichází ve skutečnosti vždy jako náš Hostitel, kterému se musíme plně podřídit a starat se pečlivě, abychom svou přílišnou vlastní aktivitou a starostlivostí nepřekáželi jeho božské iniciativě a štědrosti.

Pokračování na str. 9

Nejlepší volba

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Marie si vybrala nejlepší úděl.

Dnes tě zve Pán do Betánie do domu svého přítele Lazara. Vitají tě zde jeho dvě sestry. Právě jejich zcela odlišné chování ti dnes může posloužit jako zrcadlo, které ti může ukázat, s jakým užítkem přijímáš Pána pod svou střechu.

Rozdíl v počínání Marie a Marty je zjevný na první pohled. Klid a soustředěnost jedné je v protikladu k horlivé činnosti, kterou se zabývá druhá. Mariiny oči visí na Ježíšových rtech a její srdce lačně polyká slova, která vycházejí z jeho úst. Marta se naopak věnuje horlivé práci, chce využít této příležitosti, aby osvědčila nejen svou štedrnost, ale i svou dovednost. Chce se představit před Pánem a jeho doprovodem v nejlepším světle. Není to také u tebe častým důvodem tvé nadměrné horlivosti? Z Martiny tváře můžeš vyčíst, jak se postupně vytrácí její radost, která z ní vyzařovala při jeho příchodu. Úkol, který si sama uložila, začíná pro ni být nadměrným břemenem. Průvodcem nadměrné aktivity je často ztráta klidu a radosti.

Ale taková nálada může snadno zakalit i naše vztahy k bližním. Nepozoruješ někdy u sebe pocit nevole vůči těm, kteří nesdílejí tvůj chvat a tvůj shon, nejsi v pokušení obviňovat je, jako by oni byli vinni tím, že nemůžeš unést své vlastní břemeno? Čím snáze začínáš obviňovat druhé, tím hůře si uvědomuješ své vlastní omyly. Jak velice se starostlivá Marta utápí ve svém vlastním shonu, poznáváš z toho, že se se svými výtkami obrací dokonce proti samému božskému Hostu. Ten, který by měl být středem našeho snažení a naší pozornosti, je náhle obviněn, že nedostatečně dbá na zájmy své hostitelky.

Martina výtka je ovšem více než bláhová. Ježíši nikdy není jedno, co se děje s tebou a v tobě. Nedívá se se zalíbením na to, jak si sám připravuješ neklid a soužení. Bůh sám nikdy není pramenem nepokoje ani nervozity. Jejich příčiny musíš hledat nejdříve přímo u sebe. Ve skutečnosti si připravuješ obtíže sám, protože se *znepokojuješ pro mnoho věcí*, a zatím by stačilo docela málo. Chceš-li uctít svého Pána, snaž se poznat, po čem opravdu touží On a co od tebe očekává. Budeš-li mít před očima jen své velkolepé plány a svou snahu předvést, co všechno dokážeš, co umíš

zařadit, celá tvoje činnost a pozornost se upne pouze na tvou činnost. Musíš si však dát pozor, aby to, co chceš udělat pro Ježíše, nezaujalo tě samo natolik, že ti už ve tvé mysli a ve tvém srdci pro něho nezbude místo, nebo se ti dokonce bude zdát, že ti začal překážet.

Tvá modlitba je roztržitá především proto, že tvoje myšlenky nekrouží kolem Ježíše, nýbrž kolem tebe. Snažíš se o příliš mnoho věcí často proto, že spoléháš více na sebe než na Pána. Myslíš si, že všechno závisí jen na tobě. Ale Ježíš nechce být tvým hostem proto, aby tě zavalil shonem a starostmi. Přináší ti naopak osvobození a radost. Horečná aktivita není to, co od tebe očekává.

Zastav se na chvíli, odpoutej se od svého chvatu, utiš své srdce a jistě se brzy dovíš, *čeho je ti zapotřebí*. Udělej si konečně čas, usedni k Ježíšovým nohám a dovol mu, aby tě přesvědčil, že mu vůbec nejde o tvé dílo, o tvé plány ani o tvé úspěchy. Bereš si zbytečně sám do hlavy, co je především jeho záležitostí, zatímco jedinou tvou starostí má být, abys byl povolným a zcela pohotovým nástrojem v jeho ruce.

Není tomu nakonec tak, že je pro tebe obtížnější odpoutat se od horečné aktivity, než se v ní utápět a trápit? Vydal ses tak daleko za Ježíšem, abys dělal jen to, na co sis navykl a co se ti líbí? Nezval tě k sobě, abys *doplňoval to, co zbývá vytrpět do plné míry jeho útrap*? Odpoutej se od své záliby v rušné činnosti. I kdyby před tebou byla celá hora úkolů, nehleď na tuto horu, ale na Ježíše. On přece nečeká na to, jak si poradíš s touto horou, ale jak mu dáš s opravdovou vnitřní radostí vždy právě jen ten přítomný okamžik. Cokoliv tě přitahuje více než on, není od něho ani pro něho.

Pouč se na Marii, která si vyvolila *nejlepší stránku*. Ona ti vysvětlí, že Ježíš k tobě nepřichází, aby u tebe hledal bohatě prostřeň stůl. Přichází, aby tě pozval ke svému stolu: *Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas, k tomu vejdu a budu jíst u něho - já u něho a on u mne.*⁽¹⁾ Starej se proto především o to, abys nepřeslechl nikdy jeho zaklepaní. Chce ti sdělit *tajemné rozhodnutí, o kterém nikdo nic nevěděl, chce ti odhalit tajemství své božské dobrotivosti*. Přines mu sám sebe a dovol mu, aby tě mocí své lásky uzdravil a proměnil. *Kdo takto jedná, nikdy nezakolísá.*⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 2. antifona k přijímání (Zj 3,20);

⁽²⁾ resp. žalm 14

Liturgická čtení

1. čtení - Gn 18,1-10a

Hospodin se zjevil Abrahámovi v doubravě Mamre, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle - stáli před ním tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: „Můj pane, jestliže jsem našel přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví se trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?“ Odpověděli: „Nuže, udělej, jak jsi řekl!“ Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: „Honem vezmi tři měřice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!“ Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmné tele a dal ho služebníkovu, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: „Kde je tvá žena Sára?“ Odpověděl: „Tady ve stanu.“ (Hospodin) řekl: „Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna.“

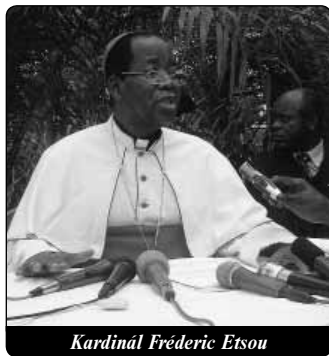
2. čtení - Kol 1,24-28

Bratři! Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejích služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemné rozhodnutí, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemném rozhodnutí, že Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu. O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

Evangelium - Lk 10,38-42

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Jen málo je třeba, ano, jen jedno. Marie si vybrala nejlepší úděl, a ten jí nikdo nevezme.“

Prostý, všude oblíbený kněz se jménem těžkým k zapamatování: Frédéric Etsou Nazabi Bamungwabi z kongregace Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Jeho jméno je těsně spjato s arcidiecézí Kinshasa v Kongu. Od července 1990 do 6. ledna 2007, do dne, kdy po dlouhé nemoci zemřel v belgické univerzitní klinice v Lovani. Když slavil v katedrále Notre Dame v Kinshase 50. kněžské jubileum, nazvali ho věřící s prostotou a láskou *Coco* – dědeček. Sluší se, abychom vzpomněli na jeho bratrsky věřilý způsob komunikace, který život tohoto pastýře africké církve udělal tak krásným. Nikdy si nedával servítky k ústům, pokud šlo o to, bránit svůj lid proti zneužívání moci. Dva zvláště věrohodní svědkové nám vyprávějí

Kardinál Frédéric Etsou

každodenní a tím i křesťanské příběhy z jeho života: Don Matteo Galloni z Říma a P. Rafael Nigi Waku z Konga. Oba náležejí do společenství „Láska a svoboda“, které mohlo před deseti lety otevřít svou první misii v Kinshase: dům pro děti, které nemají nikoho a jsou na světě zcela samy.

Nejednou žijí děti ve věku 5–18 let v bandách na ulici. Je možno je rozdělit do tří skupin: děti, které pracují v dolech, kde jsou za málo peněz vykořisťovány; dětské vojáky z různých nyní rozpuštěných oddílů z doby občanské války; děti zvané „sorciers“, které byly vyhnány ze svých rodin, oběti pověr, že jsou odpovědné za neštěstí, které rodinu postihlo. Při poslední návštěvě „ad limina“ v led-

Čao, Coco, a zůstaň s námi

Vzpomínka na nedávno zesnulého kardinála Frédérica Etsou a na jeho dílo pro sirotky v Kinshase

nu 2006 řekl Etsou: „Pravidelně se setkávám s těmito dětmi, diecéze pro ně zřídila různé pomocné iniciativy. Jako církev je nemůžeme nechat samotné, pokřtili jsme je a jsou to tedy naše děti.“ Začněme tedy zde, u církve, u lásky, u těch, kteří jsou bez ochrany.

Don Matteo vypráví: „Poznal jsem kardinála před 11 lety, když přijel na africký biskupský synod do Itálie. Vyprávěl jsem mu, že se naše společenství stará o děti bez péče, a on mi na to odpověděl z odzbrojující otevřeností: »Ano, ale o kolik dětí?« Uvedl mě tím do rozpaků. Měli jsme tehdy několik desítek dětí, v Africe jsme ještě neměli ani zastoupení. »O málo,« zněla moje slabá odpověď. »Můj milý příteli, když jsem byl ještě farářem, vzal jsem takové děti a dal jsem je konžským matkám, které je adoptovaly.« Tak vzniklo naše přátelství. Ihned jsem přijal jeho pozvání do Kinshasy a mohl jsem být přítomen na primici P. Rafaela. »Jen tady v hlavním městě máme více než 23 000 bezprizorných dětí,« vysvětlil mi kardinál a vyprávěl mi poprvé o generaci, která nezná nic jiného než život na ulici: o 12–14letých dívkách, které se ocitly na chodníku. Tyto *enfant de la rue* – dě-

ti z ulice, z nichž některé mají teprve dva nebo tři roky, se potulují samy ulicemi a hrabou se v odpadcích. Podle odhadu jich denně nejméně sto umírá buď-

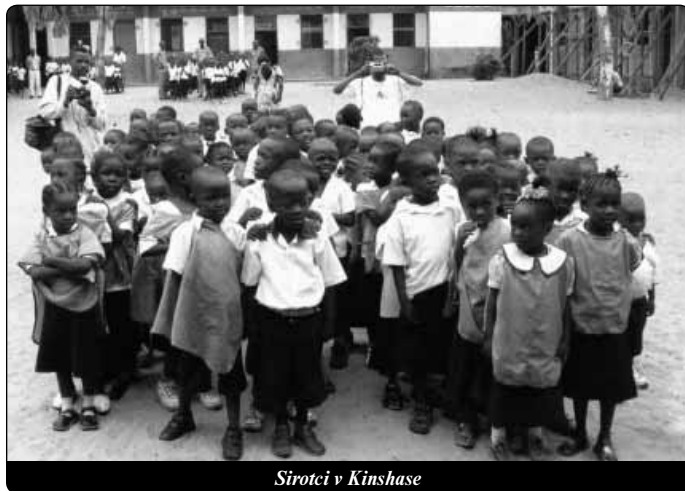
Kardinál Frédéric Etsou s dětmi

to hladem, anebo nemocemi. Etsou byl člověk, kterého musel mít prostě každý rád a v diecézi jsem viděl, jak spontánně a láskyplně s dětmi zacházel. Bylo zřejmé, že i tyto děti na něm visí. Ne náhodou ho nazývaly *Coco, děda*. Nám ze společenství »Láska a svoboda« přidelil jeden obvod na okraji města, čtvrt Masina v blízkosti letiště. Nebylo tam prakticky nic, žádná infrastruktura, jen holá půda. Zde také zřídil jednu odbočku farnosti, protože vzhledem k útěku z venkova bylo mnoho lidí bez kostela. »Když tedy chcete pracovat s nejhudšími z nejhudších...« řekl nám jednou Etsou, »nesmíte zapomenout na jednu

věc: zde není nic. Jen děti na ulici.« A to věděl velice dobře: všude se jednalo o nové přistěhovalecké oblasti, a když zde dítě má smůlu, že bude sirotkem, zůstane opravdu samo. Imigranti z Masiny nechávali za sebou všechny kmenové i rodinné vztahy a vazby. Jsou zkrátka a dobře přenechání Božímu milosrdenství skrze nás.« Tak se stalo, že společenství P. Mattea založilo zde na písčité půdě svou misii, postavilo dům, školu, kostel a hřiště a několik houpacích koňů a kulečnickových stolů, které brzy nato s nadšením okupovaly hlučné děti.

„Na začátku našeho působení v Kinshase zde nebyli žádní světicí biskupové, měli jsme jen kardinála Etsou. A protože jsme byli blízko u letiště a nedaleko od jeho bytu, přicházel nás často rád navštívit. Jen tak bez ohlášení. Ne proto, že by nás chtěl kontrolovat, cítil prostě za nás odpovědnost. Ostatně on si nás přivedl do Kinshasy. Svěřil se nám, že se mu líbí, že jsme děti nedali adoptovat, jak to udělal on, ale sami o ně pečujeme. »Je to tak krásné, mít děti stále u sebe!« řekl nám. Zůstal s námi rád až do oběda a o svátečních dnech – pro kněze v Africe je to pondělí – přicházel v africkém oděvu. Prožíval to, když ho děti radostně obklopovaly, aby ho pozdravily a dostaly od něho pozhřebání.“

Když se Don Matteo rozhodl, že postaví v této misii školu, byl kardinál ihned srozuměn. »Vždy jsme se ho ptali na jeho názor: »Tyto děti chudých mají právo na to, aby navštěvovaly školu.« Pokaždé, když jsme o tom mluvili, že jednoho dne budeme moci poslat několik těchto dětí na univerzitu, zářily mu oči radostí,“ vzpomíná si Don Matteo, „naše škola dnes

Sirotci v Kinshase

vzdělává 600 dětí, došli jsme již k druhé třídě střední školy. Každý rok zakládáme nejméně dvě nové třídy.“ Don Rafael, který sám pochází z Konga, vzpomíná si přesně na slova, která starý biskup měl pro mladé Kongany. Po velkém kardinálovi Maculovi byl nám naštěstí poslán kardinál Etsou. V jeho kázáních nikdy nesměla chybět dvě slova: chudí a děti. Neměl žádné zábrany, byl vždy připraven zastat se lidu a hájit ho. Jako biskup veřejně apeloval, že politické volby jsou pro Kongany velice důležité nikoliv proto, aby několik málo občanů získalo výhody, ale proto, aby si lid zvolil muže, kteří by mohli způsobit v této zemi rozhodující změnu.

Kardinál Etsou a Don Matteo Galloni

A víte, jaké tragédie jsme v posledních letech zažili. Etsou říkal prostě věci, když ostatní mlčeli, protože měli strach. Nám ze společenství vždy říkal: „Nezapomínejte stavět společenství do popředí, protože naše síla spočívá v tom, že vydáváme svědectví před dětmi a věřícími, kteří jsou svěřeni vaší péči.“ Byl stále přítomen, ke všemu a ke všem pozorný. Učinil celou církev v Kongu účastníkem výchovy dětí tím, že trval na tom, aby pro ně stavěla školy, kupovala školní lavice tam, kde nebyly. A když se stát dostal do úzkých a nebylo peněz pro učitele, apeloval na velkodušnost konžských rodin, aby se školy nemusely zavírat.

Nikdo neví, kde kardinál, kterému děti tak ležely na srdci, bral na to čas, aby je sám učil katechismu. „Připravoval se vždy velice pečlivě, homilie měl napsány ve francouzštině, oficiální řeči. Ale ne všichni měli vzdělání, a tak odbíhal od svého tex-

tu a pokračoval v *longale*, místním dialektu, aby všichni rozuměli. A když byly v kostele děti,“ dodává P. Rafael, „a viděl, že jejich pozornost klesá a už přestávají poslouchat, začal na kazatelně zpívat a zase měli všichni sluch pro něho. Potom řekl: »Zpívali jsme tuto píseň, která znamená...« a komentoval text písně, nechal ji opakovat a vrátil se k původnímu tématu, což mu zajišťovalo pozornost všech – dětí i dospělých, kteří už nebyli zcela soustředění... Kardinál byl nadaný hudebník, psal dokonce liturgické zpěvy. Některé miloval více než ostatní. Zvláště jeden zpěv, který napsal pro pohřby a který často zpíval a byl přítom vždy zjevně dojatý. Byl to biskup s velkou lidskostí. Ten zpěv se jmenuje *Liwua*, Smrt: »Smrt není konec,« zpíval a plakal. Byl velice svázan se svým lidem. Proto si církev v Kongu natrvalo zachová jeho památku.“

Don Matteo se nyní zabývá „Kimpoco“, malou farmou, kterou chce postavit, aby děti, pro které je dnes otcem, měly jednou kde pracovat. Je zde mnoho práce: zúrodňovat hektar za hektarem, postavil zde již obytný dům (a některé děti v něm již bydlí), proto přejme mnoho štěstí jeho budoucím obyvatelům, kteří, jak doufá, budou početní, aby mohli v tomto díle pokračovat.

Ptali jsme se Dona Mattea, zda mu kardinál Etsou neschází. „Naposled jsem ho viděl, bylo to v pondělí, ve svátek. Přijel po šestiměsíčním pobytu v Evropě, kde se podroboval léčbě. Šel jsem ihned k němu. Jeho zdravotní stav byl špatný. »Dlouho jsme se neviděli,« řekl, »jsem na cestě domů a musím se samozřejmě stavět u vás, Done Matteo.« Zda mi chybí? Přirozeně. Všem nám schází. Ale i nyní, když odešel do pravého domova, nám pomáhá. Smrt není konec.“

Z 30giorni 2/2007
přeložil -ls-

Adorace v duchu svatého Pierre-Juliena Eymarda

Svatý Pierre-Julien Eymard byl velkým ctitelem Nejsvětější Svátosti. Nacházel u svátostného Ježíše pramen a vrchol své zbožnosti a žil zcela z této milosti. Bylo jeho úkolem přivádět lidi k tomuto prameni a otevírat jim jeho milosti. I jeho modlitba byla nesena touto láskou k Ježíši v Nejsvětější Svátosti. Mše svatá byla středem jeho křesťanského života a v tomto duchu konal denně hodiny adorace. Předkládáme vám metodu, jakou aplikoval ke čtyřem obětním úmyslům, které prožíval a dále předával.

Protože jeho adorace trvala převážně hodinu, rozdělil ji na čtyři části, takže adorující měl stále nové myšlenky a pomoc, aby nepropadl snění a roztržitosti.

První čtvrt hodina byla věnována klanění. I když byla celá hodina „klaněním“, přece zvláště počátek patřil záměru vzdát poctu a klanění Stvořiteli. To se dělo především uctivým pokleknutím a držením těla na klekátku.

Světec říká: „Modlete se k našemu Pánu v jeho božské Svátosti držením těla. Poklekněte, jakmile spatříte klanění hod-

nější Pannou a se svatým Josefem, kterým byl kdysi svěřen tento skrytý Bůh a tvořili zde na zemi jeho nebeský dvůr a jeho rodinu.“

Dále říká: „Po tomto prvním aktu tichého a spontánního klanění vzdejte našemu Pánu úkon hluboké víry. Tento úkon je velice potřebný, aby se smysly, srdce a duch spojily k eucharistické úctě. Tento úkon víry vám také otevírá Boží Srdce a poklady jeho milosti. Tento úkon musí být proveden věrně, prosťe a zbožně.“

Odevzdání sebe sama

Další úkon, ke kterému zve P. Eymard adorujícího, je sebedarování Pánu: „Nabídněte Ježíši jako hold sami sebe a učinite tak jednotlivými schopnostmi své duše: darujte mu svého ducha, aby ho lépe poznával; darujte mu své srdce, aby ho lépe milovalo; darujte mu svou vůli, aby mu sloužila, darujte mu své tělo a jednotlivé smysly, aby ho vším způsobem uctivaly. Věnujte mu především hold svých myšlenek tím, že máte rozhodnou vůli, aby sama božská Eucharistie byla královnou myšlení vašeho života; přineste mu své pocity tím, že Ježíše nazvete Králem a Bohem svého srdce. Obětujte mu svou vůli, abyste nehledali žádný jiný cíl než službu jemu, jeho lásce a jeho slávě. Obětujte mu svou paměť, abyste mysleli především na něho a žili jen z něho a pro něho.“ ▶

nou Nejsvětější Hostii. Vrhnete se před ní s úctou na kolena na znamení své závislosti a své lásky. Modlete se k němu jako tři mudrci, kteří se vrhli na zem před jeho chudičkými jesličkami a klaněli se mu...

Spojte se ve svém klanění se všemi svatými a s anděly v nebi, spojte se především s nej-

Spojení s nebeským dvorem

P. Eymard nemyslí jen na tři mudrce z Východu, kteří přišli k jesličkám, nýbrž myslí také na svaté a blažené v nebi. Říká:

„Spojte se ve chvále s nebeským dvorem, kde vše pokleklo před trůnem Beránka a v úžasu volá: *Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky* (Zj 5,13).

S čtyřicet dva starci, kteří u paty trůnu Božího k jeho počtu složili své koruny, přineste k eucharistickému trůnu celou svou osobu, své schopnosti i svá díla a řekněte: *Pane, náš Bože, jsi hoden, abys přijal slávu, čest i moc, protože jsi všechno stvořil, z tvé vůle to povstalo a bylo stvořeno* (Zj 4,11).

Rozjímejte pak o Ježíšově lásce, s jakou ustanovil Eucharistii a zvěčnil ji až do konce časů; obdivujte jeho moudrost při tomto božském vynálezu, která přivádí do úžasu samotné anděly; chvalte jeho všemohoucnost, která triumfuje nad překážkami, oslavujte jeho dobrotu, která nám dala všechny dary.

Modlete se k vtělenému Slovu skrze samotného Ježíše; on sám je dokonalé klanění: on je Bůh a Člověk, váš Vykupitel a současně váš Bratr. Proste nebeského Otce skrze jeho Syna, ve kterém má dokonalé zalíbení. Tak bude vaše klanění jeho klaněním.“

Druhá čtvrt hodina: díkůvzdání

Eucharistie znamená díkůvzdání. Proto je díkůvzdání zaměřené k Ježíši a jeho Otci obsahem druhé čtvrt hodiny adorační hodiny, a to ve spojení s Marií, Matkou všech adorujících.

Máme všechny důvody, abychom děkovali Ježíši za jeho lásku, s jakou s námi zůstává stále přítomen a je naším pokrmem. Proto zve P. Eymard adorující: „Modlete se a oslavujte nekonečnou Ježíšovu lásku k vám ve svátosti, kde je sám přítomen.

Sv. Pierre-Julien Eymard

Přichází k vám osobně na zem, aby byl vaší společností a účtchou a nenechal vás zde na zemi jako sirotky. Děkujte mu za to z celého srdce a ze všech sil. Děkujte mu v jednotě se všemi svatými.

Obdivujte obět, kterou ve svátostných způsobech přináší: opouští svou nebeskou slávu, aby vás neohromoval a neoslepoval. Svazuje svoji moc, aby vás nevydělil; dává vám patřit jen na svou dobrotu, která prozařuje svaté způsoby jako slunce světlé mraky. Přijímá vás v kteroukoliv denní i noční dobu. Projevuje vám vždy svou náklonnost. Nemyslí na vaše hříchy, nýbrž mluví o své radosti, své něžnosti a lásce. Chce vás učinit šťastnými.

Děkujte mu z přemíry své duše. Děkujte Otci, že vám dal svého božského Syna, děkujte Duchu Svatému, že vám ustavičně umožňuje mít účast na vtělení Syna skrze kněžskou službu u oltáře. Pozvěte nebe i zemi, anděly i lidi, aby vám pomohli děkovat a chválit ho a oslavovat. Spojte své děkování s Pannou

Marií ve chvíli vtělení a především po svatém přijímání opakujte s radostí a štěstím její Magnificat díky a lásky. Říkejte bez ustání: Ó, Ježíši v Hostii, jak jsi dobrý! Jak láskyplný a láskyhodný jsi!“

Je dobré myslet na dary, které jsme osobně obdrželi ve svém životě.

Třetí čtvrt hodina: odčinění a smír

Po díky za velkou lásku Ježíše k lidem zve P. Eymard adorující, aby odprošovali za všechnu nevděčnost, jaké se Ježíši na celém světě dostává od těch, kteří jsou jeho, za všechnu nedostatek úcty.

„Člověk má na všechno čas kromě toho, navštívit svého Pána a Boha, který ho očekává ve svatostánku a touží po něm. Cesty a domy rozkoše jsou plné lidí. Boží dům je opuštěný. Ó Ježíši, jak můžeš snášet tolik lhovosti od těch, které jsi vykoupil, od svých přátel, od svých dětí, ode mne samého?“

Ježíš je ve své svátosti lásky zrazen, urážen, ponižován a křivován. Přitom se mu toho dostává od těch, které nejvíce poctil, miloval a obdaroval svými dary a milostmi, kteří ho v jeho svatyni nejvíce urážejí pro nedostatek úcty, kteří ho znovu křivují svatokrádežným přijímáním. A jak je tomu u mne?

Proste Ježíše a usmírujte ho za tolik nevděku a svatokrádeží. Obětujte na tento úmysl všechno utrpení, které podstoupil. Uložte si několik skutků pokání. Pře-

devším se spojte s Ježíšem, který je povýšen na kříži. Zachyčte jeho božskou krev, která prýští z jeho ran, a obětujte ji na smír božské spravedlnosti. Vyprošujte skrze jeho oběti a utrpení na kříži od nebeského Otce milosrdenství pro sebe a pro hříšníky. Spojte se s dostiucněním, které mu vzdává jeho Matka u paty kříže a u oltáře, a obdržte podíl na jeho lásce k božské Matce.“

Čtvrtá čtvrt hodina: prosby

Kromě chvály, slávy, díky a smíru má adorující také zařadit prosby za záležitosti Církve a lidstva:

„Proste našeho Pána v jeho Svátosti, ve které on ustavičně prosí svého Otce tím, že mu ukazuje své rány, aby probudil jeho soucit. Jeho srdce je pro vás otevřeno. Spojte své prosby s jeho prosbami, vyprošujte to, o co on tolik prosí.

Ježíš prosí svého Otce, aby žehnal své Církvi, aby ji chránil a povznesl, aby ji učinil více známou, milovanou, aby sloužila všem lidem. Proste ho vroucně za svatou Církev, za osobu papeže, zástupce Ježíše Krista, který je tak zkoušený, tak pronásledovaný, aby ho Bůh osvobodil od jeho nepřátel, kteří jsou jeho vlastními dětmi. Když se jich dotkne svou milostí a obrátí je! Ježíš prosí ustavičně za všechny údy kněžství, aby byly naplněny jeho Duchem a jeho ctnostmi, horlivostí pro jeho slávu, a zcela se zasvětily úsilí o spásu lidí, které za cenu své krve a svého života vykoupil.

Proste vroucně za svého biskupa, aby ho Bůh zachoval, aby ho chránil v jeho horlivosti a těšil v jeho bolestech. Proste vroucně za duchovní pastýře, aby je Bůh posiloval milostmi, aby vedli svěřené stáde podle správného svědomí a posvěcovali je. Proste vroucně, aby Bůh dal Církvi četná kněžská a řeholní povolání. Svatý kněz je velký dar nebes a může zachránit ce-

IDEOLOGICKÝ POPLACH FRANCOUZSKÉHO SOCIALISTY

Francouzský socialista Guy Legnan předložil Evropské radě zprávu nazvanou „Nebezpečí kreacionismu ve vzdělávání“, která varuje před výukou kreacionismu na školách. Podle jeho názoru by prý výuka o tom, že svět byl stvořen, ohrožovala lidská práva. Kdo věří ve stvoření, je podle něho „nebezpečný náboženský fundamentalista“. Takoví lidé by chtěli demokracii nahradit „teokracií“. Z jeho zprávy je jasné, že to, čeho se nejvíce bojí, je vlastně sám Bůh a všechno to, co o něm vypovídá. Naštěstí Evropská rada jeho materiál odmítla jako nevyvážený.

lý kraj. Proste za řeholní rodiny, aby zůstaly věrné milosti svého povolání podle evangelia. Aby všichni povolání měli odvahu a lásku následovat božský hlas a vytrvat ve svém povolání. Jeden světec může zachránit celý kraj. Jeho modlitby a ctnosti jsou mocnější než všechna vojška na zemi.

Modlete se za horlivost a za vytrvalost zbožných duší, které se zasvětily ve světě službě Bohu a žijí zde jako zasvěcené Boží lásce a Božím Srdci: potřebují mnoho pomoci, neboť se zde potkávají s nebezpečími a obětmi.

Modlete se, aby světlo pravdy o Ježíši Kristu osvitilo všechny lidi, především nevěřící, židy, heretiky a schizmatiky, aby všichni dospěli k pravé pravdě a pravé lásce. Modlete se za ty, kteří vládnou, aby vedli svěřené lid podle Božího Ducha. Modlete se za obrácení velkých hříšníků. Modlete se konečně sami za sebe, abyste se stali lepšími a strávili tento den ve svatosti. Udělte ze svých darů květinový věnec pro Ježíše...“

Skrze Krista prosit Otce v Duchu Svatém

Víme, že metoda poskytuje pouze rámec pro naši modlitbu. Ten, kdo se v nás modlí, je Duch Svatý. V něm voláme *Abba, Otče* (Řím 8,15). Duch Svatý činí Krista nám podobného ve čtyřech postojích. V klanění: *Ano, Otče, tak se ti zalíbilo* (Mt 11,26). V děkování: *Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel* (Jan 11,41). V odčiňování hříchu: *Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí* (Lk 23,34). V prosebné modlitbě: *Otče, dej nám dnes...* (Mt 6,11). P. Eymard znal hranice každé metody. Proto řekl v pravidlech pro eucharistiny: „Nejlepší způsob, jak se klanět Pánu, je ten, který do pokorného a prostého srdce vloží Duch Svatý a tam ho rozvine.“

Z Maria heute 437/19
přeložil -š-

Bez Eucharistie nemohu být

Zakladatel Opus Dei Josemaria Escrivá jednou řekl: „Již jako dítěti mi bylo zcela jasné, proč existuje Eucharistie, protože všichni známe ten pocit, že chceme zůstat s těmi, které milujeme.“

Nekonečná láska ke každému člověku přivedla Božího Syna k tomu, že s námi zůstal v Nejsvětější Svátosti oltařní. On je skutečně Emanuel – „Bůh s námi“. Jako kdyby nestačily všechny důkazy o jeho milosrdenství v průběhu jeho života, ustanoví Eucharistii, abychom jej měli stále nablízku, pokud to vůbec můžeme pochopit, protože *Toho, kterému nic neschází, dohnala láska k tomu, že nechce zůstat bez nás* (Escrivá).

A tato Ježíšova láska není abstraktní, nýbrž nanejvýš hluboce osobní: *On je zde pro mne!* říká sv. Farář Arský. Kdo uvažuje o takové lásce, je jakoby zasažen bleskem, plný úžasu, a přeje si ze své strany zcela se Pánu odevzdat. *Nad tajemstvím takové lásky mohou jen žasnout*, dodává Jan Maria Vianney k uvedenému citátu. Pěstujme tento úžas, tento postoj, toto vědomí, abychom si na to nezvykli, nýbrž uchovali si prostou pokoru dítěte, které s úžasem obdivuje vše, co mu otec daruje. A říkejme v hluboké vděčnosti: „Děkuji ti, Ježíši, že ses tak snížil, abys utišil všechny potřeby našeho ubohého srdce.“

Být schopen úžasu nad darem Eucharistie je naprosto nezbytné, aby naše víra zůstala živá, aby s vírou byla Ježíšova přítomnost v Eucharistii nejen „reálná“, ale i „osobní“, tváří v tvář. Jiná věc je „být u toho“ a jiná věc „být přítomen“. Bez víry je Kristus v Eucharistii sice přítomen, ale není **zde pro mne**. *Timeo Deum transeuntem... - Bojím se Boha, který jde okolo, a já ho nepoznávám*, říká sv. Augustin.

Ježíš zůstal v Eucharistii především proto, aby nás přitáhl v lásce k sobě. Blahoslavená Matka Tereza řekla: *Když rozjímáte při vystavené Nejsvětější Svátosti o svaté Hostii, dívejte se na Kristovu lásku a na jeho něžnost. Vysvětluji to na základě své lásky k vám takto: Kdybych mohla být při práci daleko a současně být s vámi, jak ráda bych to udělala. Nuže, Kristus to může udělat. On, jehož láska je nekonečně hlubší než láska všech lidských srdcí dohromady, chtěl zůstat mezi námi, abychom mohli být vždy sjednoceni s jeho svatým lidstvím. Chce nám pomáhat, těšit nás, posilovat a učinit věrnými*.

Takové nekonečné „bláznovství“ lásky, jaké má Ježíš, nikdy předtím nebylo. Vždyť může si někdo představit větší bláznovství než své úplné sebeodevzdání, způsob, jakým se nám vydává a komu se to vydává? Bylo by to již velice mnoho, kdyby chtěl zůstat mezi námi jako bezbranné dítě. A i největší hříšníci by

tím byli dojati a neodvázali by se s ním špatně zacházet. Jemu to však bylo málo. Hledal to největší ponížení, poslední sebedarování a stal se pro nás pokrmem, bez kterého bychom nemohli žít, bez kterého bychom nemohli existovat.

V květnu 2006 byl v Bari v Itálii Světový eucharistický kongres, na jehož závěr přicestoval Benedikt XVI. Zvolil si tuto svou první pastorační cestu zcela záměrně, aby tak ukázal, jak velice je Eucharistie srdcem Církve, jak důležitá je eucharistická slavnost pro život křesťana, zvláště v neděli. Kongres v Bari se konal pod heslem: „Bez Eucharistie nemůžeme být.“ To je slovo čtyřiceti devíti mučedníků z Abitene. I Svatý otec se o těchto 49 mučednících zmínil. Abitene bylo město v prokonzulární Africe, dnešním Tunisku. V roce 303 zahájil císař Dioklecián po několika pokojných letech strašné pronásledování křesťanů. Akta o tomto pronásledování jsou dodnes dobře zachována. Dioklecián nařídil, aby domy, kde se křesťané scházejí ke mši svaté a k modlitbě, byly spáleny. Křesťané nedbali císařových nařízení. A tak se sešlo v Abitene 49 křesťanů, mezi nimi jeden senátor, pod vedením kněze Saturiona v domě Emeritově, aby zde slavili nedělní mši svatou. Během liturgie je překvapili vojáci, zatkli a odvedli do Kartága, kde je vyslyšel prokonzul Anulinus.

Mezi mnoha zachovanými svědectvími v aktech o výslechu jsou nejslavnější slova Emeritova. Byl dotázán, proč dal svůj dům k dispozici pro slavení Eucharistie a nedbal tak císařova nařízení. Jeho odpověď zněla: *Sine Dominico non possumus - Bez Pánovy hostiny, bez Eucharistie nemůžeme být*.

Mučedníci z Abitene nedali svůj život za to, že dbali slepě

ŠÍŘENÍ ISLÁMU

Mohamedova metoda šíření islámu je stále aktuální. Nejnovějším příkladem je převzetí moci organizací Hamas v pásmu Gazy. Podobný vývoj se rýsuje v Libanonu. Islám postupuje ve třech krocích: nejdříve se snaží získat sympatizanty pro islámskou společnost. Pak se buduje úderná ozbrojená síla organizace. Všechno slovní přihlašování k demokracii je přítomnou pouhý lež. Třetí krok je úplné uchopení moci a zavedení islámského práva šaría. Tento postup není vůbec vyloučen ani na evropském kontinentu. K tomuto závěru dospěla britská organizace pro lidská práva Barnabase Funda.

příkázání. Obětovali svůj život v přesvědčení, že eucharistická slavnost je podstatná část křesťanského života, že bez Eucharistie není život. Tato skutečnost je i dnes krajně aktuální. Nestačí být dobrý nebo konat dobro, abychom byli dobrými křesťany. Musíme přijímat Krista, potkávat Krista ve svátostech, abychom se směli nazývat křesťany.

To bylo také vyjádřeno v otázce výsledku. Prokonzul řekl mučedníkovi Felixovi: „Neptám se tě, zda jsi křesťan, nýbrž zda ses účastnil mše svaté.“ Felix odpověděl: „Jak bláznivá a směšná je soudcová otázka. Jako by nějaký křesťan mohl být bez Eucharistie...!“

Křesťané čerpali svou sílu ze svatého přijímání, z tohoto životního vztahu k Pánu, v pronásledování a v nouzi nejen v prvních staletích. Ve zmíněném kongresu podal jeden chaldejský kněz z Mosulu v Iráku jménem P. Ragheed toto svědectví:

„Obyvatelé zde žijí stále v úzkosti z násilí, ale kostely zůstávají otevřené a četní lidé navštěvují mše svaté. Křesťané v Mosulu v Iráku nejsou teologové, někteří z nich jsou dokonce negramotní. Ale je v nich hluboce zakořeněno po mnoho generací, že bez neděle, bez Eucharistie nemohou žít. I dnes je tomu tak tam, kde se silám zla podařilo ničit kostely a křesťany dosud nevídaným způsobem.“

Kněz vyprávěl, že jeho 19letá sestra se stala předloni obětí bombového atentátu, když s několika dalšími uklízela kostel. Přežila s těžkým zraněním. I přes strach z dalších bomb jsou kostely každou neděli plné. „Teroristé se pokoušejí zbavit nás života, ale Eucharistie nám ho znovu dává.“ Je to jednoznačné: „Skrze násilí a terorismus jsme odhalili plnou hloubku Eucharistie, mrtvého a zmrtvýchvstalého Krista, který nám daruje život. To nám dovoluje vydržet a doufat.“

Z -sks- 21/2007 přeložil -lš-

Diskuse kolem církevního trestu

Rakouský podnikatel Richard Lugner má ve Vídni velké nákupní a společenské středisko zvané Lugner-City. Rozhodl se, že v tomto středisku pronajme prostory pro potratovou ambulanci. To vyvolalo velkou kontroverzi a polemiky, do kterých vstoupil také salcburský biskup Andreas Laun a prohlásil, že Richard Lugner, který je věřící katolík, upadl do církevního trestu exkomunikace.

Katechismus katolické církve uvádí, že formální spolupráce při potratu je těžký hřích, který Církev pokládá za zločin proti lidskému životu a trestá ho exkomunikací neboli vyobcováním z Církve. Zdůrazňuje tím závažnost spáchaného zločinu a nenapravitelnou škodu způsobenou nevině zabitě oběti, jejím rodičům a celé společnosti (čl. 2272).

Za podstatnou spolupráci je třeba pokládat takové jednání, které přispívá k provedení potratu, takže bez tohoto přispění by ke skutku nemohlo dojít (žena, lékař). To se týká také těch, kteří svým jednáním matku k tomuto rozhodnutí doženou, např. hrubým nátlakem, vyhrožováním, vykázaním z domu, opuštěním a podobně, nebo tím, že poskytnou přispění, bez kterého by k po-

tratu nemohlo dojít (poskytnutí místnosti, podávání potřebných nástrojů, nezbytná asistence).

Lidé povětšinou nejsou informováni, jak k této exkomunikaci dochází. Tento trest nastupuje „ipso facto“, tedy automatic-

Nákupní a společenské středisko Lugner-City ve Vídni

ky příslušným jednáním. Není tedy k němu zapotřebí formálního vyhlášení.

Tato forma trestu má minimálně dva účely: má vyvolat vědomí, že se jedná o velmi vážný zločin. Dále tento trest zdůrazňuje, že zločinem je poškozeno celé církevní společenství. Proto Církev vylučuje provinilé ze svého plného společenství.

Postižený je sice v důsledku křtu stále členem církevního společenství, ale v tomto vztahu už něco nesouhlasí. Postižený nesmí přijímat svátosti, vykonávat v Církvi aktivní úkoly jako lektor, akolyta.

Co je to trest, tomu spíše rozumí děti než dospělí. Když udělají něco zlého, čekají samy od sebe nějaký trest. Některé jsou

přitom vynalézavé a přinášejí nějakou protiváhu, která má být jakýmsi vyrovnáním, protože svědomí jim říká, že zlý skutek musí být něčím vyvážen. Právě takový mechanismus nastupuje při tzv. postabortním syndromu. Trpí tím mnoho postižených. Mnozí z nich vědí nebo tuší, že se dopustili něčeho zlého. Trpí tím zvláště matky, které si bolestně uvědomují ztrátu dítěte. Od této nesnesitelné tíže může osvobodit jedině sám Bůh. Mnoho lidí zakusilo již Boží odpuštění. Jiní se naopak pokoušejí svědomí umlčovat. Odpuštění a nový začátek mohou nastoupit jen tehdy, když duše dovolí Bohu, aby ji od těžké viny osvobodil, a to se může stát opět jen tehdy, když si hříšník svou vinu uvědomí a kajicně ji přizná. A k tomu přispívá také trest exkomunikace.

Jak se konkrétně postupuje? Když kajicník takovou vinu vyznává, je třeba nejdříve zjistit všechny okolnosti, zeptat se ženy, zda ji k tomuto činu někdo nenutil atd. Pak je třeba vyslovit trest exkomunikace. Zrušení této exkomunikace deleguje biskup přímo zpovědníkům, kteří mají potřebnou jurisdikci. Aby kajicníci měli možnost odčinit svou vinu, je zpovědník zavázán uložit jim přiměřeně těžké pokání. Pak následuje rozhřešení. Zpovědník má především provinilou matku ujistit, že Bůh jí její těžkou vinu odpustil. Nyní je zapotřebí, aby i ona odpustila sama sobě. Je třeba výslovně zdůraznit, že zpovědník vyslovil své rozhřešení Božím jménem.

Potrat zanechává v duši hlubokou ránu, proto je dobré, když zpovědník dohodne s dotyčnou osobou nové setkání po jednom nebo dvou dnech, aby se mohl přesvědčit o jejím duševním stavu a mohl jí pomoci opětovným ujištěním o Božím milosrdenství a odpuštění a o tom, že její duše se opět nachází ve zcela jiném stavu. ■

MÍSTO NEVÝSLOVNÉ BÍDY

Uganda se stala místem nevýslovné bídy. P. Thomas Achaia podal o tom zprávu na Kirche in Not v Königsteinu. K tomu nejhoršímu patří bezpečnostní situace. V důsledku občanské války je mezi lidmi mnoho zbraní. Lidé a vozidla jsou obětí násilí. Pomocné organizace si netroufají posílat sem svou pomoc. Lidé se ze strachu krčí k sobě ve svých vesnicích. Chybí potraviny, léky, doprava do nemocnic. Nejhůře je na tom oblast Karamoja. Lidé umírají masově na malárii a cholery. Velké množství žen umírá při porodu v důsledku katastrofálních hygienických podmínek. Průměrný věk je 39 let. 88 % obyvatel je negramotných. Církev se snaží poskytnout ve svých zařízeních lidem alespoň tolik vzdělání, aby se dokázali postarat o sebe navzájem a zajistit si potraviny. Bídou je postiženo i 16 kněží a řeholních sester, kteří jsou v diecézi k dispozici. Západní svět jako by nechtěl vůbec zoufalé volání o pomoc slyšet.

My bychom však chtěli jako Marta nejradyji sami usměřovat Pána a napovídat mu, co má dělat i co má říkat. Chtěli bychom ho např. přesvědčit, že se nám nelíbí jeho slovo „za mnohé“, a proto by je měl nahradit naším „za všechny“, že se nám nehodí, když mluví jen o jedné Církvi, protože nám by lépe vyhovovalo, kdyby jich mohlo být mnoho, a tak bychom mohli dále pokračovat ve výčtu toho, co bychom si přáli slyšet a co naopak neslyšet a co nakonec vede k tomu, že vznikají spory a vytváří se rozdělení.

Nezbytnost vždy nejdříve usednout u Pánových nohou a pozorně naslouchat tomu, co nám chce říct on sám, jsme přestali pociťovat v důsledku zvláštní infekce, kterou bychom mohli nazvat „vnitrocírkevní demokratizace“ a která se rozmohla před čtyřiceti lety jako domnělý plod 2. vatikánského koncilu. Mnozí si tento koncil vysvětlili jako kopernikovsky obrat, kterým se od základu mění dosavadní pojetí kázně, tradice a kontinuity v Církvi. Heslo „otevření světu“ aplikovali jako otevření dveří subjektivismu, relativismu a indiferentismu podle vlastní iniciativy. Od tohoto „obratu“ se očekávalo, že jako kouzelným proutkem vyřeší všechny problémy, ale současná skutečnost svědčí spíše o opaku.

„Demokratizace“ se nevyhnula ani liturgii. Nesprávně pochopená liturgická reforma se stala na mnoha místech polem pro uplatnění své vlastní svévolné tvořivosti, která by chtěla za každou cenu najít něco, co se zalíbí věřícím a učiní pro ně obřady přitažlivějšími. Ale stal se opak. Jak konstatuje sám Svatý otec, tato kreativní svévole věřící nejen nepřitáhla, ale odradila a dokonce zranila.

Staletá tradiční liturgie byla dána stranou jako něco pro dnešního člověka nesrozumitelného a nepřitažlivého, a tedy překonaného. Ale Duch Svatý se nehod-

lal vzdát svého díla, které po staletí budoval a obohacoval. K velkému překvapení to byli právě mladí lidé, kvůli kterým se dělalo při bohoslužbách nejvíce všemožných, často velice hlučných inovací, ale kteří našli veliké zalíbení ve staré římské liturgii, ve které pro takové inovace není místo. Ačkoliv byla pro mnohé zcela neznámá, dokázala svou tichou posvátností oslovit ty, kteří upřímně hledají Boha a sklánějí se před jeho tajemstvím. Je to totiž liturgie, která nás vede jako Marii, Lazarovu sestru, k Ježíši, abychom si u něho vyvolili nejlepší stránku.

Nyní je tedy „tridentská mše“ všeobecně povolena. Kdybychom řekli, že Benedikt XVI. svým nejnovějším Motu proprio tuto starou liturgii zrovnoprávnil s onou nově zavedenou, bylo by to asi silné slovo. Spíše bychom mohli říct, že dostala právo usilovat o své místo na slunci. Míra, do jaké však je ve svých možnostech zatím omezena, je dokonce jedním z argumentů, kterým ji papež brání proti jejím odpůrcům.

Je však třeba ocenit odvahu a rozhodnost Benedikta XVI., který se k tomuto kroku rozhodl i přesto, že musel z různých stran, především od některých biskupů očekávat zcela odmítavý postoj. Tento odpor zapustil silné kořeny. Vždyť to trvalo 14 let, než vydal Svatý stolec 4. října 1984 pokyn *Quattuor abhinc annos*, který umožňoval biskupům za značně omezujících podmínek povolit slavení mše svaté v latinském ritu. Na tuto okolnost navázalo Motu proprio *Ecclesia Dei afflicta* z 2. července 1988, ve kterém stojí: „Tam, kde se věřící cítí svázáni s tradiční latinskou liturgií, ať se využije široká svoboda v uplatnění norem Apoštolským stolcem již dříve vydaných, pokud jde o používání Římského misálu z roku 1962.“ Když věřící žádali od Jana Pavla II. širší přístup k liturgii v tridentském ritu, papež jim odpověděl: „Žádejte své bisku-

py!“ V nejednom případě však věřící se svou žádostí u biskupů neuspěli nebo jim bylo vyhověno se značnými restrikcemi.

Po všeobecném uvolnění tradičního ritu by měly následovat kroky další, konkrétní a neméně obtížné, a to je změna smýšlení a postojů. Ti, kteří touží po staré liturgii, byli už v uplynulém období namnoze postaveni často do tak nepříznivého světla, že pohled na ně se jen tak snadno nezmění. To, že nejsou nadšeni novou liturgií, jim vytýkají nejvíce ti, kteří nejsou schopni docenit poklady starého obřadu. Zastánci tradičního římského obřadu mají nyní dva měsíce na to, aby se natolik „zorganizovali“, aby mohli o mši svatou v tradičním ritu požádat.

Nebudou to mít v počátcích snadné, protože jich bude spíše málo než mnoho. Ale i když těchto žadatelů nebude mnoho, neznámá to, že tento počín Benedikta XVI. byl zbytečný. Spíše bude svědčit o poklesu oné duchovní úrovně a těch potřebných znalostí, které slavení této liturgie vyžaduje. Bude to svědčit o tom, že za těch čtyřicet let širší absence této liturgie byla Církve citelně ochuzena v mnoha oblastech. Nicméně tato liturgie nemá špatné vyhlídky do budoucna právě proto, že tam, kde bylo možno ji zachovat, našla velké pochopení především u mladé generace, a to znamená, že se projevila její vnitřní, staletími ověřená duchovní síla.

Časem nepochybně budeme svědky i toho, že tento návrat k pokladům Církve začne přinášet také viditelné duchovní plody. Je přece nesporné, že hlubší úcta k svatým tajemstvím, vroucnější modlitba a pokorné a důstojné obřady budou zdrojem bohatšího toku milostí. Bůh po celá staletí na tuto bohoslužbu shlížel s *milostivou a vlídnou tváří a oblíbil si ji, jako si oblíbil dar spravedlivého sluhy Ábela, oběť praotce Abraháma a svatou neposkrvrněnou oběť, kterou přinesl nejvyšší kněz Melchisedech*. Tak na ni bude shlížet i nadále.

Až do poslední chvíle se ozyval odmítavý argument, že v tradiční liturgii se kněz otáčí k lidem zády. Je to argument hlubokého nepochopení a nevědomosti. Úkolem kněze je především obrátit se k Bohu. K němu se musí soustředit všechna jeho pozornost a vroucnost. Počkejme si, až nám samotní kněží na základě vlastního duchovního prožitku dosvědčí, co více podporuje jejich zbožnost, vroucnost a usebranost, zda hlasitá slova pronášená směrem k lidu, nebo tichá modlitba, kterou tváří v tvář kříží v pokoře přednášejí jako *nehodní služebníci Bohu svému, živému a pravému*.

Je třeba vyslovit velké poděkování papeži Benediktu XVI. za odvahu a důslednost tohoto kroku, který byl tím obtížnějším, čím později k němu došlo.

Z textů Benedikta XVI. je jasné, že papež musel postupovat s největší opatrností a počítat se značným odporem. Je velká škoda, že záležitost tradičního římského ritu je tak silně spojena s otázkou rozkolu. Ale bylo by velkým omylem vidět hlavní důvod posledního Motu proprio jen ve snaze dosáhnout smíru s Kněžským bratrstvem Pia X. Toto rozhodnutí Benedikta XVI. vychází z jeho hlubokého přesvědčení o nenahraditelnosti této liturgie a je také významným a nutným dokladem, že tento papež bere zcela vážně své programové prohlášení a důsledně obnovuje kontinuitu (plynulou souvislost) doby před koncilem a doby po koncilu. Dokazuje nám, že 2. vatikánský koncil nebyl nějaký nový začátek, který by nás opravňoval, abychom se dívali na to, co bylo před koncilem, jako na něco překonaného. Proto byl také nutný návrat především k oněm tak viditelným a neprávem odloženým pokladům a darům, jaké představuje tradiční římská liturgie. Zájem o její zachování k Boží slávě a prospěchu duší si jistě vyžádá další závažná opatření.

-/š-

V jednom takřka zapomenutém římském klášteře se nachází staletý obraz Panny Marie, jenž má být oním legendárním portrétem Matky Boží, který namaloval sv. Lukáš po Ježíšově smrti na kříži.

Slovo „advocata“, jak je Panna Maria nazvána v latinské modlitbě *Salve Regina*, je do češtiny přeloženo jako „orodovnice“, nikoliv jako advokát v dnešním

Badde na Monte Mario

smyslu. „Advocata“ je také název prastarého obrazu na křehkém, částečně od červotočů poškozeném dřevě. Našel jsem ho však právě tehdy, když jsem potřeboval advokáta. Již před několika lety jsem si předsevzal, že tento obraz najdu, jakmile přijedu do Říma, jak nám to kladl na srdce jeden mnich na hoře Sión jménem Bernard Maria. Tenkrát jsme našli v jednom zastrčeném domě za arménskou čtvrtí tmavý obraz Panny Marie na jelení kůži, o kterém syrský arcikněz pod přísahou prohlásil, že pochází od evangelisty Lukáše. „Ach, Lukášův obraz,“ smál se tehdy Bernard Maria. Znal dvanáct takových obrazů z doslechu anebo je sám viděl, a nejzajímavější z nich se má nacházet v jednom římském klášteře na Monte Mario.

V Římě, ať jsem se ptal kohokoliv, nikdo o tom nic nevěděl. Už jsem na to skoro zapomněl, až poslední rok se na mém po-

Zastánkyně ze Siónu

čítači objevil e-mail, ve kterém mi jedna přítelkyně z Čách psala: „Posílám Ti k Vánocům pěknou ikonu z Růžencového klášteřa na Monte Mario. Našla jsem ji v Sedmi Lukášových římských ikonách od Salesie Bongembergové z Fuldy podle odkazu jednoho známého kněze. Zdraví tě z onoho světa. Mohl bys ji potřebovat?“

K e-mailu byla připojena fotografie, na které byla tvář a ruka Madony, která vypadala jako vytažená z trosek, a na ní popiska – „Advocata“.

Zajeli jsme tedy do dlouhé Via Trionfale na Monte Mario. Zde císař Konstantin spatřil 27. října 312 na večerním nebi monogram Krista den předtím, než na Milvijském mostě porazil pod znamením Kříže svého soupeře Maxentia. Za pět minut jsme stáli před dominikánským klášterem Panny Marie Růžencové.

Na okraji ulice byl zastrčený nápis, vedle zavřená mřížová brána, mezi stromy zanedbaný barokní kostel. Na zadní straně komplexu ještě jedny dveře, také zavřené, ale se zvonkem.

„Ave Maria,“ ohlásil se hlas v reproduktoru. Nemůžeme nyní do kostela. Dům je v klauzuru, věčná adorace za amatérsky zhotovenou mříží. Můžeme přijít příští den ráno. Od 7 hodin

budou otevřeny kovové dveře pro návštěvníky ranní mše svaté.

Ranní slunce proniká do chrámového prostoru. Zleva je slyšet hlasy zpívajících sester za kovovou mříží v oltářním prostoru. Vedle se na nás dívá přes jinou těžkou mříž obraz Madony, který tak dlouho hledáme.

„Okamžik,“ slyším tichý hlas za obrazem, „počkejte!“ Nalevo a napravo od obrazu se otevrou dvě okénka a celý rám se dal do pohybu. Obraz byl rub, pouze kopie pravé „Advocaty“.

Deska je asi loket široká a loket vysoká. Vlasové prasklinky pokrývají pšeničnou barvu kůže a rubínové rty, přerušené mnoha malými stopami po restaurování. Zbytek se už nedal zachránit.

Zachoval se z toho všeho jen obličej v nesrovnatelném lesku, nekonečně intimní. Tvář Matky je jako v úplňku a nese v sobě pohled, kterým se poprvé podívala na Novorozence. Nedívá se smutně. Její ruce jsou potažené zlatem a ukazují napravo, jako by naznačovaly cestu. Je to archaická představa Marie, kterou v Rusku nazývají „Rimskaja“ (Římská), nebo „Liddskaja“ (Lyddijská). Řím je po Sinaji jediné místo, kde se obraz ještě zachoval, kde přežil obrazoborectví. Avšak v Lyddě, dnešní Lod nedaleko letiště Ben Guriona me-

zi Jeruzalémem a Tel Avivem, se měl zrodit vůbec první Mariin obraz ještě za jejího života, jak stojí psáno v jednom dopise tří patriarchů císaři Teofilovi z roku 833. „Byl střední velikosti,“ stojí v jiném dopise biskupa Epifania z Kypru z 5. století, „a barva jejího obličejce byla jako barva pšenice. Má údajně oči z jantaru, tmavé řasy, zorničky jako olivy, štíhlý nos a růžová ústa. Spatřit už ji není možno.“

V Římě vede několik stop k obrazům s přesně stejným postojem, ale všechny zřetelně ukazují, že to musí být kopie, jen tento obraz zde je originál.

Jen Advocata – jen ona je originál – je z rodiny obrazů malovaných voskem, tzv. enkaustikou, starověkou technikou s horkým voskem a masticem, jejíž recept se v sedmém století nenávratně ztratil. Nejvíce se mu blíží některé miniaturní portréty, které byly nalezeny v 19. století v některých oázách v Horním Egyptě a které byly enkaustikou namalovány v 1.–4. století a čím jsou starší, tím jsou výraznější. Nejstarším z nich je tato Advocata. Oduševnělý pohled, hluboký jak studna; těžko uvěřit, že se na nás dívá z hloubi času.

Lipové dřevo je poškozené, stáří se nedá určit. Cesta tohoto obrazu je dokumentována 1000 let nazpět. Svätý Dominik Guzman, kterému lidstvo děkuje

za růženec, donesl tento obraz vlastnoručně 28. února 1221 ze Santa Maria in Tempulo do svého nově založeného ženského kláštera. R. 1575 putoval odtud do kostela sv. Dominika a Sixta na náměstí Magnanopoli a odtud roku 1931 na Monte Mario. Dřívější historie obrazu je zachycena jen v legendách, z nichž ty nejkrásnější sepsala sestra Salomona roku 1656 v jedné kronice. Že obraz Lukáš namaloval ve večeradle na Siónu, o tom neměla nejmenších pochyb. Proto i tento pohled Mariiných očí, kterými viděla, jak byl její Syn umučen k smrti. Nemusela se sama stát prvním obrazem svého Syna mezi apoštoly? Ale byl to Jan, nikoliv Lukáš, kdo přinesl obraz z Jeruzaléma do Efezu, odkud potom putoval přes Konstantinopol do Evropy.

Zde pak potvrdil Tomáš Akvinský, že pro víru křesťanů hraje podstatnou roli nejen Písmo svaté, ale také tradice. Jako na zvláštní příklad autentické tradice poukázal na obrazy, které namaloval sv. Lukáš. Mohl mít přítom na mysli jiný Mariin portrét než tento? Tomáš znal Řím, byl dominikán, jen jednu generaci po Dominikovi, který tuto ikonu vtělil do svého řádu, a ona nyní našla své poslední místo na Monte Mario.

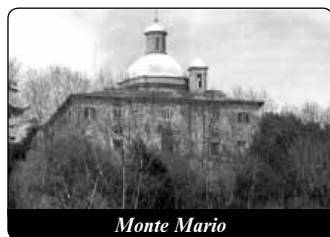
Než sem byla Advocata přinesena, komponoval Franz Liszt své oratorium Christus. Obraz Panny Marie v klášteře dominikánek je stále stejně uchvacující jako v první den, jako skrytý zázrak světa. Dějiny ještě nejsou u konce, říká svým nestárnoucím pohledem. Nezačínají právě ještě jednou? Ale sestry, které „sladký obraz“ chrání jako neoddělitelnou součást své komunity, stále více stárnou.

Matka Angelika, představená, není schopná splácet dluhy. Telefony už byly odpojeny. Je odkázána na dary a může o ně jen prosit. Je to ostrov světa, řečeno ze sociologického pohledu, kterému hrozí akutní zánik jako ledovcům ve Švýcarsku. Když jsem při

východu z brány zapnul svůj mobil, dověděl jsem se, že případ, pro který jsem hledal právníka, se sám od sebe vyřešil. Vzalo mi to dech, jak krásné to bylo.

Lukášovy ikony

Žádný evangelista nereferuje tolik o Marii jako Lukáš. Že Lukáš Marii také namaloval, ukazuje se jako motiv od El Greca po Rafaela celými dějinami umění od středověku až po renesanci. Napovídá tomu tradice, že Lukáš pocházel z řeckého kulturního prostředí, kde na rozdíl od židovství bylo portrétní umění již v antice velice rozšířené. Ve středověku se stal Lukáš patronem malířů. Vlám Van Weyden namaloval klasickou scénu ve čtyřech provedeních, která se nacházejí v Bostonu, Bragu, San Petersburgu a v Mnichově: evangelista Lukáš u malířského stojanu, za ním okno, před ním Madona s Děťátkem, která sedí Lukášovi ja-

Monte Mario

ko model. Toto téma se objevuje již v prvním století v byzantském malířství a křesťanství je připisuje Lukášovi: Maria má ještě Syna ve svém lůně a ukazuje na něho rukou. To je typ obrazu „Hodegetria“ – „Ukazující cestu“. Obrazy Madony bez Děťátka ukazují na velmi ranou dobu, i když přesnější časové určení je obtížné. Tento motiv provázají protichůdné tradice. Vedle nesčetných odkazů existují tradice, které vycházejí z 24, 12 nebo 7 Lukášových obrazů, při čemž originál je považován za ztracený.

Jedinečný obraz se tedy nachází v klášteře Svatého růžence na Monte Mario Via Caldo Alberto 51 / Via Trionfale 177-00136 Řím, Itálie. Otevřeno denně při mši svaté v 7.00, v neděli v 11.00 hod.

Preklad -lš-

SVATÝ BASIL ... - dokončení ze str. 2

adorace, modlitba kráčeji spolu s láskou a vzájemně se podmiňují. S horlivostí a odvahou se uměl Basil opřít proti bludařům, kteří popírali, že Ježíš Kristus byl Bůh jako Otec (srov. Basil, Ep 9,3: PG 32,272a: PG 32,392b-396a; Adv. Eumonium 1,20: PG 29556c). Podobně proti těm, kteří nepřijímali božství Ducha Svatého, hájil, že Duch Svatý je Bůh, „a má být přičten k Otci a Synu a spolu s nimi oslavován“ (srov. De Spiritu Sancto: SC 17bis, 348). Proto je Basil jedním z velkých Otců, kteří formulovali nauku o Trojici: jediný Bůh, právě proto, že je Lásky, je Bůh ve třech osobách, které tvoří nehlubší jednotu, jaká existuje, jednotu božskou.

Všestranný pastýř

Ve své lásce ke Kristu a k evangelium usiloval velký Kapadočan také překonat vnitřní rozdělení Církve (srov. Epp. 70 a 243), a snažil se, aby se všichni obrátili ke Kristu a jeho Slovu (srov. De iudicio 4: PG 31,660b-661a), sjednocující síle, kterou všichni věřící musí poslouchat (srov. tamt. 1-3: PG 31,653a-656c).

Konečně Basil se zcela strávil ve věrné službě Církvi v mnohoznačných výkonech biskupské služby. Podle programu, který sám sestavil, se stal „apoštolem a služebníkem Krista, správcem Božích tajemství, pastýřem Kris-

tových ovcí, milosrdným lékařem, otcem živitelem, Božím spolupracovníkem, Božím rolínikem, stavitelem Božího chrámu“ (srov. Moralia 80,11-20: PG 31,864b-868b).

A to je program, který svatý biskup svěruje hlasatelům Slova - včera jako dnes -, program, který sám velkodušně usiloval uvést do praxe. V roce 379 ani ne padesátiletý, vyčerpaný námahou a askézí, vrátil se Basil k Bohu „v naději na věčný život skrze Krista našeho Pána“ (De Baptismo 1,2,9). Byl to člověk, který žil opravdu s pohledem upřeným na Krista, člověk bliženské lásky. Plný naděje a radosti z víry ukazuje nám Basil, jak máme být skutečnými křesťany.

Bollettino Vaticano 4. 7. 2007

Mezititulky redakce Světla

PAPEŽSKÁ DOVOLENÁ

Benedikt XVI. trávi letošní dovolenou v Dolomitech v Lorenzago di Cadore v biskupství Belluno Feltre od 9. do 27. července. Zbytek léta pak stráví v letní rezidenci v Castelgandolfu. V uvedeném období se nekonají generální audience. První se uskuteční opět 1. srpna v Castelgandolfu.

PAPEŽ V APOŠTOLSKÉ KNIHOVNĚ

Benedikt XVI. navštívil Apoštolskou knihovnu a vatikánský tajný archiv. Zajímal se přitom o Wormský konkordát z roku 1122 a o akta z procesu s Galileem Galileim. Knihovna byla nyní na několik let uzavřena vzhledem k restauračním pracím. Papež navštívil také tzv. „sál větrů“, kde kdysi vatikánští odborníci připravovali gregoriánskou reformu kalendáře.

V předvečer roku 1917 bylo v celé Evropě dusno. Také v lisabonském starém městě zněly silvestrovské melodie těžkopádněji, než jak je v „Sausadé“ zvykem. V březnu 1917 vstoupilo Portugalsko do války na straně Dohody. Bitevní pole byla velmi vzdálená, ale země se netěšila vnitřnímu pokoji. Ve společnosti to vřelo již několik let. Koloběh nenávisti a násilí se zmocnil vládnoucích vrstev. Co přinese nový rok?

Rok 1917 měl být pro Evropu rozhodující. První světová válka se změnila na katastrofu celého kontinentu. Nacionalismus, ideologická slepota a bezohlednost byly hlavním motivem všeho jednání. Již na začátku války byl například velitel hlavního německého štábu Erich von Falkenhayn ochoten obětovat u Verdunu v jediném dni více než deset tisíc vojáků. Poprvé byly nasazeny bojové plyny. Velké krveprolití se konalo i na východě.

Mírové úsilí amerického prezidenta Wilsona ztroskotalo, iniciativy nového rakouského císaře Karla a papeže Benedikta XV. potkal stejný osud. Několik týdnů po buržoazní březnové revoluci v Rusku dorazil Lenin do Petrohradu a počátkem listopadu se bolševici ujali moci. To nemohl na počátku roku 1917 nikdo vědět. Byli však takoví jasnozřiví lidé, kteří tušili pád starých mocenských řádů podobný zániku „Titaniku“.

Portugalsko, které bylo po staletí odděleno od vývoje na kontinentu, propadlo pozdě proudy modernizace, která byla v Evropě běžná. Ani v Portugalsku nevedla vpřed jiná cesta než zavádění nové techniky, pozvolná industrializace a výstavba nové infrastruktury. Se zarputilostí opozdilce balancovalo Portugalsko mezi extrémny: od osvícenství k reakční restauraci a zpět, a to všechno ve velké odtrženosti od života chudých a nigramotných mas.

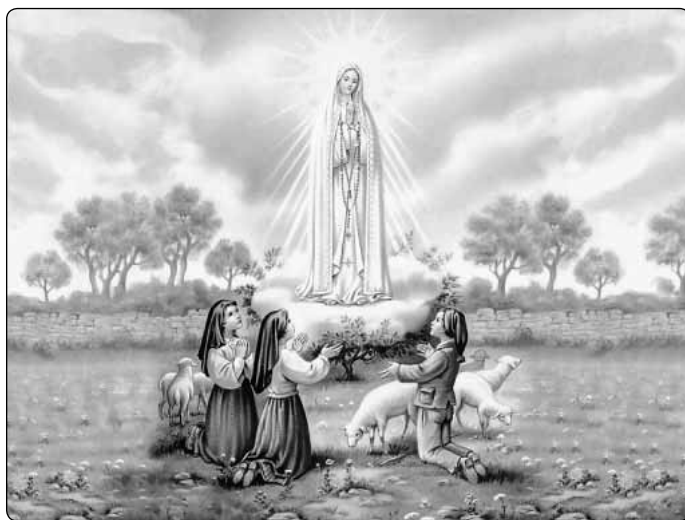
V těchto extrémech se z vlajkonosů pokroku stali zavilí ne-

přátelé náboženství a jejich protivníci se změnila na autoritativní mocipány a dospěli až k fašistickému katolickému stavovskému Salazarovu režimu. Ten byl svržen revolucí v roce 1974. Po tvrdých zkouškách, kterým byla vystavena Evropa, se pak mohlo i Portugalsko jako člen EHS začlenit do velkého prostoru svo-

body, solidarity a základních hodnot, které tehdy stály u jejího vzniku, a svět se mu jevil jako naděje a nekončící ověřovací zkouška.

Kdo se dívá na dějiny Portugalska, konstatuje, že jde o zemi velkých protikladů, které se odehrávají stranou velkých cest a s nedostatečnými znalostmi jako v zámku zarostlém šípkovým trnínem. Ještě v 70. letech zde bylo možno vidět zaprášené bryčky, symboly poklidu pro místo, „kde končí země a začíná moře“, jak to vyjádřil národní bás-

ník Luis de Camões. Nevede tedy žádná průchozí cesta, je to spíše slepá ulice ve stínu mocného Španělska, západní „pavlač“ evropské pevniny. Portugalsko však zůstává otevřeno objevům. Vypluly odsud karavely se slavnými mořeplavci, jako Vasco de Gama, Fernao de Magalhães a mnoho dalších, kteří prokázali odvahu, nad kterou dnes žasneme.

Výboje daly vzniknout lusitánské světové říši, která byla základem kosmopolitického pohledu, jemuž ještě byla cizí nenávist k cizincům a rasismus. V 16. století byl Lisabon zářící metropolí Evropy. Rychlý růst bohatství vyústil v lakotu. Při vzestupu ke světové velmoci se tato malá země s 1,2 miliony obyvatel přečetla. Z obrovských kolonií plynulo sice do mateřské země nesmírné bohatství, ale z toho těžil jen královský dvůr a vyvolené vrstvy, zatímco lidové masy strádaly v chudobě. Církev udržovala v lidu hlubokou lidovou zbožnost, ale vzdělání bylo privilegiem jen malého počtu. Na začátku 20. století zde bylo 70 % nigramotných, před třiceti lety ještě 30 %.

Úzká vrstva elity se orientovala na praporečnický osvícenství v Londýně nebo v Paříži. Výsled-

kem byl nejdříve osvícenský absolutismus (jako za velkého reformátora markýze de Pombala v 18. století), později to byla především moc svobodných zednářů, pro které byla církev zahradou reakční temnoty. Duchovní a morální hodnoty, otrávené politické klima a sociální zbitáčení: to všechno se nachází v Portugalsku v roce, kdy se zde ve Fatimě zjevuje Panna Maria, a i když tato zjevení ještě dlouho nebyla uznána, představují zlom v dosavadním vývoji.

Bylo to v době první republiky. Více než čtyři pětiny z šestimilionového Portugalska žily tehdy na venkově nebo v malých městech. Majetkové poměry na venkově byly feudální, v jižní části země byly velké latifundie a žil zde v nejhlubší bídě zemědělský proletariát. Marně se bránil vlnami stávek proti nespravedlivému řádu. A právě počínající dělnické hnutí si slibovalo mnoho od portugalské „Říjnové revoluce“ v roce 1910. Ale ta se představila jen jako malá přehra hrozného nadcházejícího desetiletí v Evropě.

V noci na 4. října se dvacet republikánsky zaměřených důstojníků zmocnilo skladu zbraní královské elitní armády v Lisabonu. Byli to „karbonáři“, členové tajné lóže s více než 40 000 členy, kteří svrhli monarchii. Ta se zmítala v agonii již dva roky od zavraždění krále Karla a jeho syna Luise Filipa. Portugalsko se stalo první republikou v Evropě. Zbytek Portugalska se o převratu dověděl teprve později. Místo staré oligarchie nastoupila nová. V programu nové vlády bylo všeobecné hlasovací právo, školní vzdělání, antiklerikalismus a nacionalismus. Protináboženský kurz začal hned v prvních dnech po převratu.

Ale revolucionáři záhy ztratili počáteční sympatie veřejnosti.

Nastoupilo velké zklamání, když se životní podmínky venkovského obyvatelstva vůbec nezměnily a když se pokusy omezit všemocný vliv církve změnil v násilný antiklerikalismus: kněží byli vražděni, kláštery bourány, většina biskupů byla vyhnána ze země a církvi byly odňaty všechny školy. Nové vedení se rozhodlo pro přísnou odluku církve a státu, zavedlo rozvody a přejmenovalo Vánoce na „Den rodiny“. Vatikán marně protestoval. Alfonso Costa, silný muž mezi republikány, byl přesvědčen, že „tímto způsobem během dvou generací zcela vymýtíme katolicismus v Portugalsku“. Tato politika určovala církevní otázky až do roku 1926.

Odkud se vzalo tolik nenávisť? Republikáni viděli ve striktně laicistickém státě řešení všech svých problémů. Pro dezolátní stav Portugalska představovala církev se svým obrovským majetkem spolu s monarchií hlavního viníka za tento stav. V katolicismu viděla svobodomyšlná buržoazie největší překážku pokroku. Tento ideologický protiklad byl od konce 18. století nejdůležitějším zlomem ve vývoji Portugalska.

Mnoho evropských ideologií uplynulých dvou staletí stavělo na bludné představě samospásy. V Portugalsku byl tento vývoj ovlivněn také velkou zlostostí a hospodářskou závislostí na Velké Británii a na bohatství kolonií (Brazílii ztratilo Portugalsko v roce 1822), nevyléčitelným zadlužením státu v důsledku rozmařilosti královského dvora a krajně konzervativním postojem úřední církve. V úsilí překonat tyto obtíže dali se reformátoři již dříve ovlivnit proticírkevním osvícenstvím. Sociálně ekonomické zlomy 19. století vedly k tomu, že importované ideje získaly postupně rozhodující vliv. Hlavním nositelem tohoto myšlení byly stejně jako všude jinde v západní Evropě zednářské lóže a různé radikální tajné spolky. Kon-

cem roku 1913 byl počet zednářů v zemi větší než 4000 s 200 lóžemi. Jejich vliv se ovšem nedá měřit jejich počtem. Jako elita měli hlavní politický, administrativní, kulturní a společenský vliv na nejvyšší vrstvy. Očekávaná vysoká kvalita se však často projevila jako neschopnost dobrodruhů.

Alfonso Costa

Více než jedno století stály proti sobě dvě fronty: monarchistický konstitucionalismus a republikanismus, tedy zastánci statusquo u bohatých vlastníků proti reformní nenávisť církvi nepřátelských jakobínů. A to všechno probíhalo na obou stranách v malých kroužcích oligarchie, které se stále více tříštily a rozpadaly, přičemž široké nevzdělané masy neměly možnost žádné volby a nikdo se jich na nic neptal. Obyvatelstva silně přibývalo a s tím rostl i hlad, inflace a korupce a mnoho Portugalců to přinutilo k emigraci.

Bylo to tedy klasické podhoubí pro nestabilitu a anarchii. Historikové L. Bernecker a H. Pietschmann napsali o první republice: „Během jejich 16 let (1910–1926) se vystříдалo 44 vlád, sedm parlamentů a osm prezidentů, vzniklo 20 povstání, 150 stávek a jen v samotném Lisabonu 300 teroristických bombových atentátů. Vláda nebyla schopna ovládnout šedé eminence, ani na vlastní pěst jednající militantní revolucionáře.“ K tomu přistoupilo nové „rudé nebezpečí“ v podobě radikálních odborů založených komunistickou stranou Portugalska.

Na začátku světové války bylo Portugalsko ještě neutrální, ale vzhledem k budoucnosti kolonií a pod britským nátlakem se Portugalsko rozhodlo, že zabaví německé lodi, které se uchýlily do jeho přístavů. Výsledkem bylo vyhlášení války ze strany Berlína a počátkem roku 1917 bojovaly dvě třetiny portugalské armády na straně Dohody: 55 000 vojáků v Holandsku, 45 000 v koloniích. Každý třetí voják padl nebo byl zraněn. Na západní frontě došlo k protestům proti neschopnosti vedení v Lisabonu, doma pak k demonstracím a atentátům. V červnu 1917 byl vyhlášen výjimečný stav. Následovala generální stávková vlna zatýkání a v prosinci 1917 došlo k převratu pod vedením Sidónia Paisa. Ten jako konzervativní diktátor vedl zemi jeden rok až do svého zavraždění. Zrušil proticírkevní zákony a prosazoval fašistické prvky. Země zůstala rozvrácená.

Když na svátek Všech svatých v roce 1755 zničilo zemětřesení velkou část Lisabonu, začali v Evropě myslitelé dumat: Jak si vysvětlit tak velký počet nevinných obětí? Kdyby byl Bůh, nemohl by to dopustit. Závěr této prosté empirie zněl: Žádný milosrdný Bůh neexistuje. Ale uprostřed zmatků roku 1917 podaly tři prosté děti svědectví o pravém opaku. Neuměly ani číst ani psát a podezřívají je z náboženské zaslepenosti a primitivismu. Avšak jejich svědectví přineslo až dodnes platnou renesanci v zemi, jejíž vedení chtělo nejdříve potlačit jakékoliv náboženství. Doba útisku se ukázala jako doba milosti.

Vnitřní velikost Portugalska neměla zůstat nikdy zapomenuta. V národním eposu „Os Lusíadas“ napsal Luis de Camões: „...ale Bůh zůstal nepochopený, neboť lidský duch je příliš omezený.“

Z *Betendes Gottes Volk* 2/2007
přeložil -lš-

HLAVNÍ CÍL ÚTOKŮ MILITANTNÍHO ATEISMU

Podle argentinského biskupa Salvatora Castegni je hlavním cílem útoků militantních ateistů katolická církev. Je to taktika ustavičného očerňování. Moderní člověk neví, co si má počít se svým životem, ale systematicky odmítá to jediné, co mu může dát skutečný smysl. Církev je upřednostněný cíl útoků, protože představuje neměnitelné spojení pravdy a morálky. Zlo má ve společnosti silný vliv.

KATOLICKÁ LIGA PROTI DIFAMACI

V Itálii byla založena „Catholic Anti Difamation League (CADL), organizace proti diskriminaci katolíků. Důvodem je nepřetržitý řetěz rouhavých filmů a divadelních her a reklamy v Itálii. Příkladem je německá baletní inscenace „Messiah Game“ choreografa Felixe Ruckerta, která byla uvedena na benátském filmovém biennale a která představuje Poslední večeři jako fetišistické orgie a Ježíše jako masochistu. Jak řekl Vittorio Messori, katolické náboženství je ustavičně uráženo, zneuctíváno a zesměšňováno. Messori je pokládán za duchovního otce nové ligy. „Sílu víry je možno poznat mimo jiné podle toho, s jakou vyrovnaností dokáže vydržet takové úderky zvenčí.“ Nepřátelé náboženství by chtěli za katolickou církví definitivně „zavřít vrátka“. Proto bylo třeba založit organizaci, která vystoupí proti množství protikatolických lží, jaké média ustavičně propagují.

MOTU PROPRIO BENEDIKTA XVI. O ZPŮ- SOBU VOLBY PAPEŽE

Benedikt XVI. vydal Motu proprio, které zrušilo ustanovení Jana Pavla II., podle kterého po 33 neúspěšných volbách postučila k zvolení papeže prostá většina hlasů. Nyní se opět vyžaduje v každém případě dvoutřetinová většina. Tak se způsob volby papeže vrátil k původní praxi ještě dříve, než se mohla úprava Jana Pavla II. o volbě prostou většinou vůbec uplatnit.

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 12.00 a 18.00 - 24.00

■ Denně: 8.00; 18.00; 21.35 - Dnešek v kalendáři

■ 11.45; 18.35 - Pohádka ■ Po-Pá: 11.55; 20.00 - Z pokladů duše

Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Ne 22. 7.: 8.04, 17.55 Malý biblický příběh (43) (P) 8.10 Highlight (24) 8.35 Na koberečku 8.50 Hugo a Berta 9.00 Čtyři úhly pohledu 9.15, 16.05 Otevřete nám dveře milosrdenství 9.45 Pro vita mundi s MUDr. Květoslavem Šiprem, CSc. 10.30 Záznam primice P. Jiřího Janouška 11.45 Lícheň 11.53, 20.00 Z pokladů duše - P. Lohelius Klindera, OPraem. 11.55 Polední modlitba (L) 12.15 2000 let křesťanství (13/13) 16.35 Hlubinami vesmíru 17.35 Když němé hroby křičí 18.00 Ježíš - království bez hranic (11) (P) 18.30 Curriculum vitae - A to bylo štěstí... 19.00 Macchu Picchu 19.30 Atlas Charity - Klub pro děti 19.35 Proměny zahrady (červenec) 19.50, 22.05 Čtete z křesťanských periodik 20.35 Mezinárodní folklorní festival Strážnice 2007 (P) 22.25 Bez hábitu (1) 23.30 Janáčková filharmonie Ostrava 24.00 Poltón klub (6).

Po 23. 7.: 8.05, 18.05 I já rád pracuji (o lidech s mentálním postižením) 8.30 Na koberečku (11) 8.45 Čtyři úhly pohledu 9.00 Noční univerzita - P. Vojtěch Kodet 10.00, 18.45, 00.30 Reykjavík 10.30 Octava dies 11.00, 20.55 Pro vita mundi s MUDr. Květoslavem Šiprem 11.40, 18.35 Klaunský pohádkový kuffík - O závistivém Evženovi 11.50, 20.00 Z pokladů duše - Mons. Václav Malý (P) 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro vita mundi, tentokrát s Evou Langrovou 12.45 Proměny zahrady (červenec) 16.05 Po stopách Ježíše Krista (4/10) - Z ústraní do světa 16.35 Jsem šťastný, buďte i vy! 17.05 Za závojem (Kuba) 19.15 2000 let křesťanství (13/13) 20.05 Mezi nebem a zemí (3) 20.45 Čtete z křesťanských periodik 21.40 Na koberečku (4) 21.55 Noční univerzita - Juraj Vittek 23.00 Mezinárodní folklorní festival Strážnice 2007.

Út 24. 7.: 8.05 Highlight (24) 8.35 Mezi nebem a zemí (3) 9.15, 00.35 Spojené arabské emiráty 9.45, 21.50 Za závojem (Kuba) 10.45 Atlas Charity: Klub pro děti 10.50 Poltón klub (5) 11.40 Klaunský pohádkový kuffík - O závistivém Evženovi 11.50, 20.00 Z pokladů duše - Nejhezčí je nebe 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Longlat (Colours of Ostrava) 16.05 Otevřete nám dveře milosrdenství 16.35 Pro vita mundi s MUDr. Květoslavem Šiprem 17.15 2000 let křesťanství (13/13) 18.05 Dětská televize (červenec) (P) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík - O dobrosrdečnosti 18.45 Čtyři úhly pohledu 19.00 Přírodní krásy Ameriky (3) (P) 20.05 Misijní magazín (4) 21.10 Otec Lang (cyklus Cesty víry) (P) 21.30 Čtete z křesťanských periodik 21.40 Lícheň 22.50 Octava dies 23.20 2000 let křesťanství (13/13) 00.05 Lumen (3).

St 25. 7.: 8.05 Karélie 8.35 Atlas Charity: Klub pro děti 8.40, 00.25 Mezi nebem a zemí (3) 9.20 Hlubinami vesmíru - červenec 10.30, 23.05 Otazníky na téma pořadu: 2000 let křesťanství (R) 11.55 Z pokladů duše - Mons. Jozef Baláž (P) 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Jsem šťastný, buďte i vy! 12.35 Otevřete nám dveře milosrdenství 16.05 Pro vita mundi, tentokrát s Evou Langrovou 17.00 Noční univerzita - Juraj Vittek 17.40, 21.35 Proměny zahrady (červenec) 18.02 Highlight (24) 18.35 O Misačkovi 18.45 Úsměv v Paříži (P) 19.10 Pro vita mundi s MUDr. Květoslavem Šiprem 19.55 Z pokladů duše - P. Jiří Šlégr 20.00 Čtete z křesťanských periodik 20.10 Poltón klub (7) 21.05 Je Bůh mrtev, či živ a zdrav? (P) 21.50 Atlas Charity - Dům pokojného stáří v Hnojníku 21.55 Kostel světla 22.05 Noční univerzita - P. Vojtěch Kodet.

Čt 26. 7.: 8.05, 19.05 Úsměv v Paříži 8.30 Dětská televize (červenec) 9.00 Noční univerzita - Juraj Vittek 9.40, 18.45 Čtyři úhly pohledu 10.00

Poltón klub (7) 10.55 Kostel světla (Maribor) 11.05 Proměny zahrady (červenec) 11.20, 22.30 Reykjavík 11.40 Klaunský pohádkový kuffík - O dobrosrdečnosti 11.50, 20.00 Z pokladů duše - Nejhezčí je nebe 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Přírodní krásy Ameriky (3) 16.05 Přírodní krásy Ameriky (2) 17.05 I já rád pracuji (o osobách s mentálním postižením) 17.30 Poltón klub (8) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík - O hloupém Pepánkovi 19.30 Octava dies 20.05 Lumen 2000 (4) 20.35 Pro vita mundi s P. Prokopem Siostrzonkem (P) 21.15 I já rád pracuji (o osobách s mentálním postižením) 21.45 Je Bůh mrtev, či živ a zdrav? 21.5 Atlas Charity - Dům pokojného stáří v Hnojníku 23.00 Za závojem (Kuba) 24.00 Jsem šťastný, buďte i vy! 00.30 Pro vita mundi, tentokrát s Evou Langrovou.

Pá 27. 7.: 8.05, 17.25 Je Bůh mrtev, či živ a zdrav? 8.35, 12.35 Proměny zahrady (červenec) 8.50 Lumen 2000 (4) 9.20, 22.05 Misijní magazín (4) 10.20 Spojené arabské emiráty 10.50 Na koberečku (4) 11.05 I já rád pracuji (o osobách s mentálním postižením) 11.40 Klaunský pohádkový kuffík - O hloupém Pepánkovi 11.50, 20.00 Z pokladů duše - P. Jiří Šlégr 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Ježíš - království bez hranic (11) 12.50 Kostel světla (Maribor) 16.05 Otazníky na téma pořadu: 2000 let křesťanství (R) 18.05 Úsměv v Paříži 18.35 Klaunský pohádkový kuffík - O chlubitivém Kubovi 18.45 Kostel světla (Maribor) 18.55 Poltón klub (8) 20.05 Hubbleův dalekohled 21.35 Po stopách Ježíše Krista (4/10) - Z ústraní do světa 23.05 Lumen 2000 (4) 23.35 Noční univerzita - Juraj Vittek 00.15 Čtyři úhly pohledu 00.35 Octava dies.

So 28. 7.: 8.04, 11.55, 20.00 Malý biblický příběh (44) (P) 8.10 Highlight (24) 8.50 Ježíš - království bez hranic (11) 9.15, 19.00 Amman 9.45 Čtete z křesťanských periodik (P) 9.55 Dětská televize (červenec) 10.25 Poltón klub (8) 11.25, 16.30 Po stopách Ježíše Krista (4/10) - Z ústraní do světa 11.45, 18.35 Klaunský pohádkový kuffík - O Misačkovi 12.05 Přírodní krásy Ameriky (3) 16.05 Křižovatky Miloše Boka 17.00 Noční univerzita - P. Vojtěch Kodet 18.05 Highlight (25) (P) 18.45 O slovanství - kardinál Tomáš Špidlík 19.30 Je život ženy blažený? (P) 20.05 Curriculum vitae - Okno do věčnosti (P) 20.35 Hitlerova kariéra (1/5) 21.05 Hledání (1) 21.35 Úsměv v Paříži 22.55 Noční univerzita - Kateřina Lachmanová 23.55 Za závojem (Kuba).

Ne 29. 7.: 8.04, 17.55 Malý biblický příběh (45) (P) 8.10 Highlight (25) 8.35 Na koberečku (4) 8.50 Klaunský pohádkový kuffík - O chlubitivém Kubovi 9.00 Hledací dobrých zpráv 9.15, 16.05 Úsměv v Paříži 9.45 Pro vita mundi s P. Prokopem Siostrzonkem 10.30, 23.30 Jsem šťastný, buďte i vy! 11.00 Přímý přenos mše svaté z Charizmatické konference 2007 v Brně (L) 12.15 Pro vita mundi, tentokrát s Evou Langrovou 16.35 Hlubinami vesmíru (červenec) 17.35 Otec Lang (cyklus Cesty víry) 18.00 Ježíš - království bez hranic (12) (P) 18.30 Curriculum vitae - Okno do věčnosti 19.00 Karélie 19.30 Atlas Charity - Dům pokojného stáří v Hnojníku 19.35 O slovanství - kardinál Tomáš Špidlík 19.50, 22.05 Čtete z křesťanských periodik 20.00 Z pokladů duše - Mons. Václav Malý 20.05 Octava dies (P) 20.35 Múzy mají mnoho tváří - záznam koncertu z Janáčkovy konzervatoře v Ostravě 22.25 Misijní magazín (4) 24.00 Poltón klub (8).

Plné znění Motu proprio *Summorum pontificum* papeže Benedikta XVI. v pracovním překladu spolu s jeho doprovodným listem uveřejníme v příštím čísle Světla. Již nyní je však tento překlad k dispozici na internetové adrese www.maticecm.cz.

Redakce

Kardinál Hoyos k novému dokumentu *Summorum pontificum*

Kardinál Hoyos, prezident komise *Ecclesia Dei*, která se zabývá otázkami liturgie před koncilím, uvítal rozhodnutí papeže Benedikta XVI. zcela uvolnit použití starobylého římského ritu podle misálu z roku 1962.

„Je to rozhodnutí, které vyzkoušelo ze srdce a z inteligence papeže, který miluje a velmi dobře zná liturgii. Chce, aby dědictví papeže, který miluje a velmi dobře zná liturgii. Chce, aby dědictví papeže, který miluje a velmi dobře zná liturgii. Chce, aby dědictví papeže, který miluje a velmi dobře zná liturgii.“

Nejedná se přitom ani v nejmenším o odchylku od Koncilu, zdůraznil Hoyos: nová mše zůstává řádným vyjádřením římského ritu. „Chceme si tím připomenout, že 2. vatikánský koncil starou mši nezakázal a koncilní otcové ji po celou dobu koncilu slavili během svých zasedání.“

Připuštěním staré mše vychází papež vstříc potřebám skupin věřících a je to „akt velkodušnosti“ a kontinuity. Pavel VI. ihned po zavedení nového ritu umožnil použití starý ritus. Také Jan Pavel II. vydal Motu proprio

v tomto smyslu. Role biskupa zůstává stále stejná: kanonické právo se nemění. „Úlohou pastýřů v diecézích je řídit liturgii v souladu s nejvyšším strážcem božské liturgie, kterým je papež. Jsem si jist, že pastýřská citlivost biskupů najde cestu, jak podpořit jednotu Církve a zabránit rozkolu.“

Hoyos dále prohlásil: „Jednou mešní knihou starého ritu je misál z roku 1962, který vydal Jan XXIII.“ Velkopáteční prosba za „proradné židy“ v něm již není.

Přiblížil se tím konec lefebvriánského rozkolu? „Toto Motu proprio otevírá dokořán dveře pro návrat Bratrstva Pia X. k plné jednotě s Církví. Jestliže se návrat po tomto kroku neuskuteční, pak už ničemu nerozumím.“

„Chtěl bych však zdůraznit, že papežský dokument nebyl napsán pro přívržence Lefebvroy, nýbrž proto, že papež chtěl zdůraznit nutnost kontinuity tradice a také skutečnost, že v Církvi se nedělají zlomy. Stará mše nikdy nebyla zrušena.“

Z MEDIÁLNÍHO OHLASU NA MOTU PROPRIO SUMMORUM PONTIFICUM, KTERÉ OPĚT POTVRDIL STAROBYLOU ŘÍMSKOU LITURGIÍ

Reformátoři 2. vatikánského koncilu netušili, jaké důsledky budou mít časem jejich rozhodnutí. Záměr postavit se čelem k moderní době mělo nakonec za následek, že Církev se stále více zesvětšovala.

Svým rozhodnutím vyšel Benedikt XVI. vstříc těm, kteří v dnešní bohoslužbě postrádají posvátno, pro které není mešní

obět každodenní všednosti, ale mimořádným okamžikem, který se vymyká obyčejné době podnikání. Vyšel vstříc těm, kteří se nechtějí vzdát metafyzického smyslu. Benediktův dekret není krokem zpět, nýbrž návratem k tomu, co je svaté.

Komentář Michaela Klugera, *Frankfurter Neue Presse*

Orel župa Svatováclavská a Lužickosrbský Sokol ve spolupráci s Lužickosrbskou Domowinou, s podporou Statutárního města Kladna Vás zvou na **CYKLOTURISTICKÝ POZNÁVACÍ POBYT V HORNÍ SRBSKÉ LUŽICI** (Sasko, SRN) ve dnech **3. - 6. září 2007** (pondělí - čtvrtek).

V programu je cyklistické putování po hornolužických obcích a městech, kde žije slovanské obyvatelstvo - Lužičtí Srbové. Akce se uskuteční ve spolupráci s Lužickosrbským Sokolem a za součinnosti se spolkem Domowina, který zastřešuje veškerý společenský život Lužických Srbů. Srbský sokolové a členové organizace Domowina pro nás připravili ubytování ve vesnici Njebjelčicy (německy Nebelschütz), která leží mezi městy Kamjenc (Kamenz, 3 km) a Budyšinem (Bautzen, 20 km).

Program pobytu: 3. září 2007 (pondělí) - 10 hodin - setkání účastníků výpravy v Srbském domě v Budyšině, Serbski dom Budyšin / Haus der Sorben Bautzen, Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2, 02625 Bautzen/ Budyšin, telefon: 0 35 91 - 55 01 00, telefax: 0 35 91 - 4 24 08, e-mail: domowina-bautzen@sorben.com. V Budyšině prohlídka Srbského domu (redakce Katolského posla) a města Budyšina. Se srbským doprovodem cesta do Njebjelčic, ubytování. Cyklistika.

4. září 2007 (úterý) - 8 hodin: Mše svatá (Boža mša) v lužické srbstině. Schůze Lužickosrbského Sokola u příležitosti návštěvy českých orlů. Mše sv. i schůze v Njebjelčicích. Odpoledne cyklistika.

5. září 2007 (středa) - cyklistika.

6. září 2007 (čtvrtek) - cyklistika. Odpoledne rozloučení s bratry z Lužickosrbského Sokola, cesta domů.

Program může být doplňován podle dohody v místě konání. Cena ubytování na osobu 9 EURO/noc. Se snídaní 12 EURO. Je možné, aby si účastníci vařili sami, k dispozici vlastní kuchyně. Restaurace v obci. Cyklistika bude probíhat v Horní Lužici, převážně v rovinaté oblasti severně od Njebjelčic. Podle dohody lze cyklistický plán upravit. Navštívíme tradiční srbské vesnice, poutní místa, srbskou školu, poznáme místní zvyky a pamětihodnosti. Vřele doporučujeme účast. Akce přispěje ke sblížení a spolupráci našich dvou slovanských národů, které v minulosti udržovaly a dodnes udržují kulturní styky. Zdař Bůh!

Příhlášky: br. Stanislav Vejvar (Orel župa Svatováclavská) - 312 247 910, e-mail: standa.vejvar@volny.cz

Popis cesty: Praha - Mělník - Česká Lípa - hraniční přechody Varnsdorf resp. Rumburk (hranice ČR a SRN) - Löbau - Bautzen (Budyšin). Vzdálenost z českých hranic: Z Rumburka do Budyšina 27 km, z Varnsdorfu do Budyšina 32 km.

DOMOV SV. KARLA BOROMEJSKÉHO V PRAZE-ŘEPÍCH HLEDÁ HDNOU ZDRAVOTNÍ SESTRU na třísměnný provoz, která by ráda sloužila starým a nemocným lidem. Hledáme také **zdravotní sestru pro denní stacionář** (jednosměnný provoz).

Pěkné prostředí dobře vybaveného domova, přátelská atmosféra, ubytování pro mimopražské v jednolůžkových pokojích, zahrada. V areálu je kostel a v domově se snažíme nejen o dobrou péči, ale i o duchovní doprovázení nemocných.

Kontakt: sestra Konsoláta Frýdecká, 776 25 79 11, konsolata@domovrepy.cz. více informací na www.domovrepy.cz

Milujte se! - nový časopis pro novou evangelizaci. Na vydávání tohoto časopisu se podílí také FATYM ve Vranově nad Dyjí. Jde o mutaci stejnojmenného časopisu vycházejícího v několika zemích Evropy a v USA. Redakce časopisu má sídlo na vranovské faře. Časopis vychází v České republice pod záštitou Sester Matky Terezy, které o něm píší: „Jsme velmi šťastné, že časopis Milujte se! šíří pravdu a učení církve, jehož prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílí na vzniku tohoto časopisu.“

V červnu vyšlo první číslo časopisu. Předpokládáme, že bude vycházet čtyřikrát ročně. Tak jako se snažíme u všech akcí, na kterých se FATYM podílí, aby byly cenově dostupné, tak je i **doporučený příspěvek** na tisk časopisu mimořádně nízký - **20 Kč** (časopis má 56 barevných stran!). Časopis je proto vhodný (podobně jako knížky, které vydává náš tiskový apoštolát A.M.I.M.S.) i pro rozdávání ve Vašem okolí... Více informací a přihlášky k odběru časopisu najdete na www.milujte.se.

Liturgická čtení

Neděle 22. 7. - 16. neděle v mezidobí

Ev.: Mt 20,20-28

1. čt.: Gn 18,1-10a

Slovo na den: Život jako výkupné.

Ž 15(14),2-3a.3b-4.5bc

Odp.: 1a (*Hospodine, kdo smí prodlévat v tvém stánku?*)

2. čt.: Kol 1,24-28

Ev.: Lk 10,38-42

Slovo na den: Dělaš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí.

Čtvrtek 26. 7. - památka sv. Jáchyma a Anny

1. čt.: Ex 19,1-2.9-11.16-20b

Dan 3,52.53.54.55.56

Odp.: vlastní

Ev.: Mt 13,10-17

Slovo na den: Blahoslavené jsou vaše oči.

Pondělí 23. 7. - svátek sv. Brigity

1. čt.: Gal 2,19-20

Ž 34(33),2-3.4-5.6-7.8-9.10-11

Odp.: 9a (*Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý.*)

Ev.: Jan 15,1-8

Slovo na den: Vy jste ratolesti.

Pátek 27. 7. - památka sv. Gorazda a druhů (v Čechách nez. pam.)

1. čt.: Ex 20,1-17

Ž 19(18),8.9.10.11

Odp.: Jan 6,68b (*Pane, ty máš slova věčného života.*)

Ev.: Mt 13,18-23

Slovo na den: Kdo přináší užitek.

Úterý 24. 7. - nez. pam sv. Šarbela Makhlufa

1. čt.: Ex 14,21-15,1

Ex 15,8-9.10+12.17

Odp.: 1a (*Zpívejte Hospodinu, neboť je velmi vznešený.*)

Ev.: Mt 12,46-50

Slovo na den: Kdo jsou moji příbuzní?

Sobota 28. 7. - nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Ex 24,3-8

Ž 50(49),1-2.5-6.14-15

Odp.: 14a (*Přinášej Bohu oběť chvály.*)

Ev.: Mt 13,24-30

Slovo na den: Nechte.

Středa 25. 7. - svátek sv. Jakuba

1. čt.: 2 Kor 4,7-15

Ž 126(125),1-2ab.2cd.3.4-5.6

Odp.: 5 (*Kdo sejí v slzách, žnout budou s jásotem.*)

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	22. 7.	23. 7.	24. 7.	25. 7.	26. 7.	27. 7.	28. 7.
Antifona	1136	1768	1166	1673	1754	1722	1666
Žalm	784	783	783	786	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1769	1166	1438	1440	1723	1666
Antifony	1137	1770	1167	1438	1198	1214	1229
Žalmy	1137	813	1167	813	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1770	1170	1674	1441	1724	1668
Antifona k Zach. kantiku	706	1780	1170	1439	1441	1442	1669
Prosby	1140	1771	1171	1675	1757	1724	1655
Záv. modlitba	706	1437	1171	1439	1441	1442	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	792	1172	792	1203	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1773	1175	1676	1206	1221	1236
Záv. modlitba	706	1437	1175	1439	1206	1222	1236
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	1132	1145	1774	1176	1677	1440	1727
Antifony	1133	1146	1775	1177	1439	1208	1224
Žalmy	1133	1146	1776	1177	1678	1209	1224
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1777	1180	1680	1441	1730
Ant. ke kant. P. M.	705	706	1780	1180	1439	1442	1443
Prosby	1135	1149	1778	1180	1681	1764	1731
Záv. modlitba	706	706	1437	1181	1439	1441	1442
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

NOVINKA

PŘÍRUČKA ČESKÝCH CÍRKEVNÍCH DĚJIN III. • DOBA GOTICKÉ KATOLICITY (1200–1400)

Prof. ThDr. Bohumil Zlámal

Třetí svazek souhrnného díla profesora Zlámal se zabývá vrcholným obdobím středověkého církevního života a zbožnosti. Text je vybaven mnoha poznámkami a rozsáhlou bibliografií.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 414 stran, dotovaná cena 427 Kč

ani příhody, které filmaři zažili při natáčení. Spíše než encyklopedické údaje zajímají autora příběhy lidí, kteří na poutních místech žili, kteří se o ně navzdory mnoha překážkám v nedávné minulosti starali a kteří stojí i nyní u jejich obnovy a rozvoje. Čtenáře kniha zavede na tato poutní místa: Blatnice, Filipov, Frýdek, Hejnice, Hluboké Mašůvky, Chlum Sváté Maří, Jablonné v Podještědí, Jaroměřice, Kájov, Králíky, Krnov, Křižanov, Křtiny, Luže, Mikulčice, Osvětimany, Prašivá, Provodov, Sázava, Sloup, Svátá Hora, Svátý Hostýn, Svátý Kámen, Svátý Kopeček, Štípa, Uherský Brod, Velehrad, Vítochov, Vranov u Brna, Žarošice.

Karmelitánské nakladatelství • Křídový papír, barevné fotografie • Váz., 170 x 240 mm, 208 stran, 279 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

PUTOVÁNÍ PO POUTNÍCH MÍSTECH ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Jiří Šindar

Knižní vydání dvou oblíbených dokumentárních cyklů, které pod názvem *Poutní místa* v letech 2002–2006 odvysílala Česká televize. Autorem námětu a režisérem celé série je Jiří Šindar, průvodci diváků na obrazovce se stali herci Josef Somr a Ladislav Lakomý. Tento knižní průvodce na zmíněný seriál úzce navazuje. Kniha zahrnuje prvních třicet natočených míst a má o něco širší záběr než televizní dokumenty. Základní historickou informaci doplňují pověsti spojené se vznikem příslušné poutní tradice. Nechybějí upozornění na specifika příslušného kraje, kostela, obrazů, studánek,

FÓRUM VELEHRAD I. • COMMUNIO ECCLESIAE - OČIŠTĚNÍ PAMĚTI

Editor Pavel Ambros

Fórum Velehrad I. otevírá novou řadu tematických odborných konferencí Centra Aletti ve spolupráci s jinými akademickými institucemi. Přední čeští i zahraniční odborníci se věnovali čtyřem tématům: Velehradská tradice v širším kontextu, Tvůrci a dědicové velehradské tradice, Communio Ecclesiarum v Evropě jako teologická otázka, Cesty ke smíření v duchu velehradské tradice – kontextualizace. Vyšlo ke stému výročí Prvního unionistického kongresu na Velehradě v roce 1907.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o. • Brož., A5, 424 stran, 250 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1